

Θέματα Αναπηρίας

4

ΑΝΑΠΗΡΙΑ: από τη φιλανθρωπία
στα δικαιώματα

7

Προσβασιμότητα: Ζήτημα-κλειδί
για την εξίσωση των ευκαιριών

30

Προς μια Σύμβαση για τα δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρία

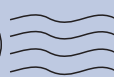
Αφιέρωμα

Άτομα με βαριές και
πολλαπλές αναπηρίες:
οι αποκλεισμένοι
ανάμεσα στους
αποκλεισμένους

τεύχος 01

2005 Μάιος
Ιούνιος
Ιούλιος

ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1

ΑΘΗΝΑ 2005 **τεύχος 01**
Μάιος
Ιούνιος
Ιούλιος

	Editorial: Ένα νέο περιοδικό... .. .03
	Ανάλυση: ΑΝΑΠΗΡΙΑ: Από τη φιλανθρωπία στα δικαιώματα04
	Θέσεις: Προσβασιμότητα: Ζήτημα-κλειδί για την εξίσωση των ευκαιριών07
	Το βήμα στο αναπηρικό κίνημα: Ποια είναι η ΕΣΑΕΑ;11
	Αφιέρωμα: Άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες: οι αποκλεισμένοι ανάμεσα στους αποκλεισμένους16
	Παρουσίαση: Κοινωνική Πρωτοβουλία Equal: Το Έργο ΠΡΟΚΛΗΣΗ22
	Ευρωπαϊκά Θέματα: Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία: η οργάνωση εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση27
	Διεθνή Θέματα: Προς μια Σύμβαση για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία30
	Συνεργασίες: Άθληση και Ψυχαγωγία32
	Η ΕΣΑΕΑ παρεμβαίνει, προτείνει, διεκδικεί...35
	Εκδόσεις: Η νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρίες38

Ιδιοκτησία:
Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία - ΕΣΑΕΑ

Εκδότης:
Βαρδακαστάνης Γιάννης
Πρόεδρος ΕΣΑΕΑ

Διευθύντρια: Χατζηπέτρου Ανθή

Αρχισυντάκτρια: Γιαννακά Σοφία

Σελιδοποίηση - Διαχωρισμοί - Φίλμς:
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ (210 6006430-1)

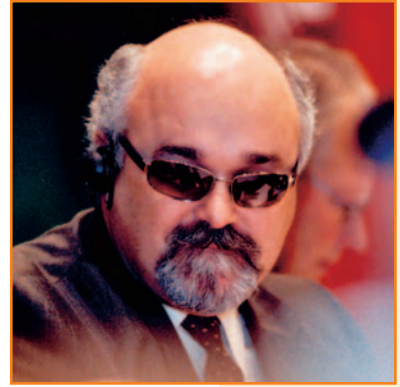
Εκτύπωση: ΔΕΣΜΟΣ (210 6644156)

Γραφεία ΕΣΑΕΑ:
Μυλλέρου 1, 104 36 Αθήνα
Τηλ. 210 - 5238961
Fax: 210 - 5238967
E-mail: esaea@otenet.gr
<http://www.esaea.gr>

Εκδίδεται σε 5.000 αντίτυπα και διανέμεται δωρεάν.

Σε περίπτωση αναδημοσίευσης παρακαλούμε να αναφέρετε ως πηγή τα "Θέματα αναπηρίας".

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν υποχρεωτικά τις απόψεις της ΕΣΑΕΑ.

Ένα νέο περιοδικό...

Σ αναπηρικό κίνημα της χώρας αισθανθήκαμε την ανάγκη να δώσουμε μια νέα πνοή στη σημαντική προσπάθεια, που καταβάλλουμε τα τελευταία χρόνια, μετατόπισης του κέντρου βάρους του διαλόγου για την αναπηρία από τη φιλανθρωπία στην ισότιμη μεταχείριση. Αυτός ήταν ο βασικός λόγος που μας οδήγησε στην απόφαση έκδοσης του "Θέματα αναπηρίας", ενός τριμηνιαίου περιοδικού που προσδοκούμε να γίνει φιλικό, οικείο και προσιτό στον κάθε πολίτη.

Το "Θέματα αναπηρίας" αποτελεί τη συλλογική φωνή των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, στοχεύοντας στην υπεύθυνη ενημέρωση σε βασικά θέματα όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, η πρόσβαση, η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, της φτώχειας και των διακρίσεων που βιώνουν καθημερινά τα άτομα με αναπηρία και οι οικογένειές τους. Το "Θέματα αναπηρίας" αποτελεί ένα μέσο για την αναβάθμιση της αναπηρίας στη δημόσια ατζέντα, ένα μέσο επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης φιλόξενο και ανοιχτό στην Κοινωνία των Πολιτών, στον επιστημονικό και πολιτικό κόσμο.

Αυτό το τεύχος, που είναι και το πρώτο, αξίζει να το ξεφυλλίσετε γιατί στην Ελλάδα σήμερα, αν και δεν έχει γίνει ακόμα αντιληπτό, έχουν συντελεστεί σημαντικές μεταβολές στον τρόπο προσέγγισης των ζητημάτων για την αναπηρία. Η αναπηρία δε σχετίζεται πλέον με την απώλεια, τη βλάβη ή την απόκλιση από τις "φυσιολογικές" λειτουργίες του ανθρώπινου σώματος αλλά βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με το μέγεθος του χάσματος μεταξύ των δυνατοτήτων του ατόμου με αναπηρία και της προσπελασιμότητας της κοινωνίας.

Αυτό το τεύχος αξίζει να το ξεφυλλίσετε γιατί εντέλει αθόρυβα και μεθοδικά το ελληνικό αναπηρικό κίνημα γράφει τη δική του ιστορία σε μια προσπάθεια η αναπηρία να αντιμετωπισθεί ως ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η ανθρωπινή ποικιλομορφία να γίνει μέρος του αξιακού συστήματος της ελληνικής κοινωνίας.

Γιάννης Βαρδακασιάνης
Πρόεδρος ΕΣΑΕΑ

ΑΝΑΠΗΡΙΑ: από τη φιλανθρωπία στα δικαιώματα

του Γιάννη Βαρδακασάνη
Προέδρου ΕΣΑΕΑ & Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία

Αιανούμε μια εποχή που έχουν συντελεστεί σημαντικές μεταβολές στον τρόπο που η ελληνική Πολιτεία, η ελληνική κοινωνία αλλά και το εθνικό αναπηρικό κίνημα προσεγγίζουν τα ζητήματα της αναπηρίας. Την τελευταία δεκαετία ως αναπηρικό κίνημα εργαστήκαμε με γνώμονα να συνεισφέρουμε στη διαμόρφωση της νέας προσέγγισης που έχει στο επίκεντρό της το άτομο, τα δικαιώματά του, τις ανάγκες και τις προσδοκίες του.

Ως χώρα έχουμε διανύσει μεγάλη απόσταση από την περίοδο που η αναπηρία οριζόταν ως σωματική, νοητική, αισθητηριακή ή ψυχική απόκλιση από το "φυσιολογικό", τοποθετώντας τα προβλήματα της αναπηρίας στο ίδιο το άτομο και τους λειτουργικούς του περιορισμούς, αγνοώντας την αλληλεπίδραση μεταξύ ατόμου και κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού περιβάλλοντος.

Ως χώρα έχουμε καταβάλλει αξιόλογες προσπάθειες προκειμένου τα ζητήματα της αναπηρίας να αντιμετωπίζονται ως μια συνολική πλέον πολιτική ευθύνη και όχι ως πολιτικό θέμα που αφορά μόνο το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και την ανάπτυξη ειδικών, παθητικών και επιδοματικών πολιτικών.

Άλλωστε το 2003 - Ευρωπαϊκό Έτος των Ατόμων με Αναπηρία και οι Παραολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας λειτούργησαν ως προωθητική δύναμη της δικαιωματικής προσέγγισης για την αναπηρία. Σήμερα στο νέο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί έχει πια αναδειχθεί η ανάγκη της ολιστικής προσέγγισης της αναπηρίας και της σύνδεσης πολιτικών καταπολέμησης των διακρίσεων και διασφάλισης κοινωνικής προστασίας. Όλοι σήμερα

συμφωνούν ότι αξίες όπως η ισότητα και η αναγνώριση δικαιωμάτων πρέπει να αποτελούν βασικούς στόχους της πολιτικής για τα άτομα με αναπηρία.

Η έννοια της αναπηρίας

Με βάση τη νέα προσέγγιση, η αναπηρία είναι ένα πολυδιάστατο φαινόμενο που βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με το μέγεθος του χάσματος μεταξύ των ικανοτήτων του ατόμου και των απαιτήσεων της κοινωνίας, με έμφαση στις λειτουργικές ικανότητες που είναι ζωτικής σημασίας όσο αφορά στην αυτονομία και τη συμμετοχή του στην κοινωνική ζωή.

Τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στην καθημερινή τους ζωή οφείλονται στην ύπαρξη αυτού του χάσματος μεταξύ των αναγκών της δικής τους αναπηρίας και της δομής της κοινωνίας μέσα στην οποία ζουν, η οποία δεν έχει λάβει υπόψη της τα χαρακτηριστικά αυτής της ομάδας πληθυσμού και ο σχεδιασμός της δεν στηρίχθηκε στις δυνατότητες και τις ανάγκες τους.

Το μέγεθος του χάσματος εξαρτάται από τη βαρύτητα της αναπηρίας και το βαθμό προσπελασιμότητας¹ της κοινωνίας μέσα στην οποία ζουν τα άτομα με αναπηρία και συνεπώς όσο πιο βαριά μορφή αναπηρίας έχει ένα άτομο και όσο πιο μεγάλος ο βαθμός απροσπελασιμότητας της κοινωνίας, τόσο πιο μεγάλο είναι το χάσμα και άρα μεγαλύτερη η έκταση του κοινωνικού αποκλεισμού που βιώνει το άτομο με αναπηρία.

¹ Με τον όρο προσπελασιμότητα δεν αναφερόμαστε μόνο στη δυνατότητα του ατόμου με αναπηρία να έχει πρόσβαση στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον αλλά αναφερόμαστε στη δυνατότητα του ατόμου με αναπηρία να έχει πρόσβαση στη συνολική λειτουργία της κοινωνίας ως ισότιμος πολίτης, ανεξάρτητα από την αναπηρία του.

Το μεγάλο παράδοξο

Σήμερα η βασική πρόκληση, που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε όλοι συνδέεται με το γεγονός ότι συχνά οι αξίες όπως η ισότητα και η αναγνώριση δικαιωμάτων εμφανίζονται μόνο ως τιμητικές εκφράσεις, που η Πολιτεία και η κοινωνία τις αναγνωρίζουν μεν, με συνταγματικές διατάξεις και με ευρωπαϊκές και διεθνείς συμβάσεις και διακηρύξεις, αλλά που δεν είναι πρόθυμες ή έτοιμες να τις εφαρμόσουν. Το θέμα αφορά το χάσμα μεταξύ αξιών που διακηρύσσονται και αντιλήψεων που κυριαρχούν βαθύτερα, και υπονομεύουν ή ανατρέπουν τα ιδεώδη που δημοσίως επιδοκιμάζονται και υιοθετούνται.

Σε ότι αφορά την Πολιτεία, από την μία πλευρά έχουμε το Σύνταγμα της Ελλάδας όπου, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 και 2 "Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις", σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 3 και 4 "Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας" και σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 6 "Τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που να εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας", και από την άλλη τα άτομα με αναπηρία στην πλειονότητά τους βιώνουν πολλαπλές μορφές αποκλεισμού από την εκπαίδευση, από την εργασία και από τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ζωή της χώρας.

Σε ότι αφορά την κοινωνία, από την μία πλευρά έχουμε τις αξίες που έχουν διατυπωθεί και σε επίσημες θέσεις όπως το Σύνταγμα, οι νόμοι και οι πολιτικές εξαγγελί-

ες που έχουν εγκρίνει οι πολίτες με την ψήφο τους, και από την άλλη έχουμε ενδόμυχες αντιλήψεις που δεν εκφράζονται αλλά επηρεάζουν καθοριστικά τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι συμπεριφέρονται στην πράξη. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περίπτωση που οι κάτοικοι μιας περιοχής αντιδρούν έντονα στο ενδεχόμενο εγκατάστασης ξενώνων ατόμων με αναπηρία στη γειτονιά τους και ταυτόχρονα αρνούνται ότι διακατέχονται από αρνητικές συμπεριφορές προς τα άτομα αυτά, επικαλούμενοι για τη στάση τους αυτή άλλους λόγους, όπως έλλειψη διαθέσιμου χώρου στην περιοχή τους, κλπ..

Πρόσφατο παράδειγμα αυτής της συμπεριφοράς είναι οι αντιδράσεις ορισμένων κατοίκων της Θεσσαλονίκης κατά της εγκατάστασης μονάδας του Ο.ΚΑ.ΝΑ. στην περιοχή τους. Το ίδιο φαινόμενο ζήσαμε και στην Αίγινα, όταν κάτοικοι της περιοχής αντέδρασαν έντονα στην εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας αποασυλοποίησης ατόμων με νοητική υστέρηση και άλλα ψυχοσωματικά σύνδρομα.

Συχνά η ύπαρξη ανομολόγητων φόβων, βαθιά ριζωμένων προκαταλήψεων και η περιορισμένη συνειδητοποίηση και πληροφόρηση είναι οι αιτίες των αρνητικών αυτών αντιλήψεων και των συμπεριφορών που προκύπτουν από αυτές.

Η προστασία της ανθρώπινης ακεραιότητας των ατόμων με αναπηρία απαιτεί εγρήγορση, ειδικά όσο αφορά στις ενδόμυχες αντιλήψεις και προκαταλήψεις. Βασική αρχή κάθε δημοκρατικής και πλουραλιστικής κοινωνίας είναι ότι η ανθρώπινη αξία δεν ιεραρχείται. Όμως στην πράξη οι λειτουργικοί περιορισμοί των ατόμων με αναπηρία συχνά αποτελούν έναν από

τους λόγους που οδηγούν σε ανομολόγητη ιεράρχηση της ανθρώπινης αξίας, με αποτέλεσμα, σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο, τα άτομα με αναπηρία να συνιστούν πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Για κάποιους η αξία της ανθρώπινης υπόστασης φαίνεται να περιορίζεται απλώς στη σχέση μεταξύ οφέλους για την αγορά εργασίας και κόστους για την κοινωνία. Ξεχνούν ότι το να ζει κάποιος με αξιοπρέπεια και με βάση τη διαφορετικότητά του είναι θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα.

Στην πραγματικότητα αυτό που συμβαίνει είναι ότι, σε μεγάλο βαθμό, οι αξίες όπως η ισότητα και η αναγνώριση δικαιωμάτων συχνά εμφανίζονται μόνο ως τιμητικές εκφράσεις, τις συνέπειες των οποίων δεν είμαστε πρόθυμοι ή έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε.

Το παράδοξο αυτό σχετίζεται:

- α) με το αξιακό σύστημα της κοινωνίας μας, το οποίο περιλαμβάνει τις αξίες που εκφράζονται ανοιχτά και τις ενδόμυχες αντιλήψεις που δεν εκφράζονται αλλά επηρεάζουν καθοριστικά την πράξη των ανθρώπων. Βασική διαπίστωση είναι ότι η ανθρώπινη ποικιλομορφία δεν έχει γίνει μέρος του αξιακού συστήματος της ελληνικής κοινωνίας και κυρίως δεν έχει γίνει μέρος της πλευράς εκείνης που δεν εκφράζεται ανοιχτά και αυτό σχετίζεται και με την επιβίωση καταλοίπων του παραδοσιακού μοντέλου για την αναπηρία.
- β) με την έλλειψη ολοκληρωμένης στρατηγικής που θα διασφαλίσει την εφαρμογή των πολιτι-

κών δεσμεύσεων αλλά και την εποπτεία της εφαρμογής τους προκειμένου να επιτευχθεί μια άλλη ποιότητα στην καθημερινή ζωή των ατόμων με αναπηρία.

Υ) με το γεγονός ότι πολλές φορές οι πολιτικοί στόχοι δε συνοδεύονται με την απαιτούμενη και προαπαιτούμενη δέσμευση πόρων για την πραγμάτωσή τους.

Οι έννοιες της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης

Η πολιτική για την αναπηρία αποτελεί ουσιαστικά ένα ζήτημα δημοκρατίας. Σχετίζεται με το δικαίωμα της συμμετοχής στην κοινωνία, στη βάση ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι και έχουν ίσα δικαιώματα.

Η ιστορία όμως μας παρέχει αρκετά παραδείγματα της σύγχυσης που επικρατούσε και επικρατεί ακόμη γύρω από την ισότητα, η οποία ως έννοια χρησιμοποιούνταν προκειμένου να διασφαλιστεί η υποχρέωση της ίδιας και όχι της ίσης μεταχείρισης όλων των ανθρώπων. Η έννοια της ισότητας δεν σημαίνει ότι όλοι είμαστε ίδιοι ή ότι μπορούμε να αντιμετωπιζόμαστε με τον ίδιο τρόπο. Στόχος πρέπει να είναι όχι η τυπική αλλά η πραγματική ισότητα, η οποία σημαίνει ίσες ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή στη ζωή και μπορεί να επιτευχθεί με την προώθηση της πολιτικής της ίσης μεταχείρισης.

Η πολιτική της ίσης μεταχείρισης θα δώσει την ευκαιρία στα άτομα με αναπηρία να συμμετέχουν με τις δικές τους δυνατότητες και με τους δικούς τους όρους στην κοινωνία, μια κοινωνία που αφηνει

χώρο για διαφορετικούς τρόπους λειτουργίας, που αναγνωρίζει το δικαίωμα στα άτομα με αναπηρία να αποφασίζουν για τον τρόπο της ζωής τους, όταν μπορούν ή στους γονείς των ατόμων με αναπηρία όταν αυτά δεν μπορούν, μια κοινωνία που δίνει στο άτομο τη δυνατότητα να αξιοποιεί στο έπακρο τις ικανότητές του και να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή.

Η βασική πρόκληση για την πραγματοποίηση της πολιτικής της ίσης μεταχείρισης και την επίτευξη της πλήρους συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία σχετίζεται άμεσα με τον τρόπο που η κοινωνία σχεδιάζεται.

Η έννοια της προσβασιμότητας και του σχεδιασμού για όλους

Η προσβασιμότητα είναι δικαίωμα όλων των πολιτών και συνδέεται άμεσα με το δικαίωμα συμμετοχής τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας. Όλοι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα και συνεπώς πρέπει να τους διασφαλίζεται η δυνατότητα να εισέρχονται στα κτίρια, να επιβιβάζονται στα μέσα μαζικής μεταφοράς, να χρησιμοποιούν τις συσκευές επικοινωνίας, να έχουν πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες. Όλοι οι πολίτες έχουν τις ίδιες προσδοκίες και απαιτήσεις όσο αφορά στην ίση μεταχείριση και τη διαθεσιμότητα προσβάσιμων περιβαλλόντων και υπηρεσιών, ως απαραίτητο κριτήριο προκειμένου να συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, η ψυχαγωγία. Τα άτομα με αναπηρία όμως αποτελούν μία ομάδα πληθυσμού για την οποία δεν έχει διασφαλιστεί η

ανεμπόδιση και ισότιμη πρόσβαση στην κοινωνία και η ευθύνη για τον αποκλεισμό αυτό δεν μπορεί να αποδοθεί στο ίδιο το άτομο και τα σωματικά του χαρακτηριστικά αλλά στο σχεδιασμό της κοινωνίας, ο οποίος δεν έλαβε υπόψη του τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.

Είναι γεγονός ότι ο υφιστάμενος σχεδιασμός του περιβάλλοντος και των υπηρεσιών καλύπτει τις ανάγκες του "μέσου" χρήστη, συμβάλλοντας στη δημιουργία διακρίσεων σε βάρος των ατόμων με αναπηρία. Για πολλά χρόνια η κοινωνία θεωρούσε ως επακόλουθο της μοίρας και όχι ως ζήτημα που μπορεί να θέσει υπό έλεγχο το γεγονός ότι τα άτομα με αναπηρία στερούνται ελεύθερης πρόσβασης και δεν αναγνώριζε το ζήτημα του κακού σχεδιασμού ως παραβίαση της αρχής της ισότητας.

Σήμερα όμως η νέα προσέγγιση για την αναπηρία και οι έννοιες των διακρίσεων θέτουν υπό αμφισβήτηση τις παραδοχές αυτές, απαιτώντας το σχεδιασμό του περιβάλλοντος, των υπηρεσιών και των αγαθών έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Η ελληνική Πολιτεία οφείλει να θέσει υπό αμφισβήτηση το παλιό μοντέλο σχεδιασμού και να υιοθετήσει την αρχή του σχεδιασμού για όλους με νομικά δεσμευτικό τρόπο, ικανοποιώντας τις ανάγκες όλων των πολιτών. Με την εφαρμογή του σχεδιασμού για όλους θα αποφευχθεί η ανάγκη ειδικών παρεμβάσεων και λύσεων που συνεπάγονται πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση και θα καταστεί δυνατή σημαντική πρόοδος προς την άρση των φραγμών πρόσβασης που σήμερα δεν επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρία να συμμετέχουν πλήρως και ισότιμα στην κοινωνία. ■

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ: Ζήτημα - Κλειδί για την εξίσωση των ευκαιριών

της **Μαρίλυς Χριστοφί,**
Τοπογράφου Μηχανικού, Εμπειρογνώμονα Προσβασιμότητας

1. Γενικά

1.1 Προσβασιμότητα -

Τι είναι

Με τον όρο "προσβασιμότητα" νοείται το χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος, που επιτρέπει σε όλα τα μέλη της κοινωνίας χωρίς διακρίσεις φύλου, ηλικίας και λοιπών χαρακτηριστικών (σωματική διάπλαση, δύναμη, αντίληψη κλπ) να μπορούν αυτόνομα, με ασφάλεια και με άνεση να προσεγγίσουν και να χρησιμοποιήσουν τις προσφερόμενες υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Η προσβασιμότητα είναι το βασικό προαπαιτούμενο για την εξασφάλιση της ισότητας των πολιτών, διασφαλίζοντας το δικαίωμα κάθε ενός στις προσωπικές επιλογές, στην αυτονομία και την αξιοπρέπεια.

1.2 Προσβασιμότητα και αναπηρία. Μόνο;

Η προσβασιμότητα έχει ταυτισθεί με τα άτομα με αναπηρία, για τα οποία πράγματι αποτελεί την ικανή και αναγκαία συνθήκη αυτόνομης, ασφαλούς και αξιοπρεπούς διαβίωσης. Όμως στην πραγματικότητα αφορά στο σύνολο του πληθυσμού, δεδομένου ότι

- η αναπηρία μπορεί να αγγίξει τον καθένα σε οποιοδήποτε στάδιο της ζωής του, μόνιμα ή προσωρινά,
- η αναπηρία είναι άμεσα συνυ-

φασμένη με το περιβάλλον (άτομα "ανάπηρα" σε ένα περιβάλλον μπορεί να μην είναι "ανάπηρα" σε ένα άλλο περιβάλλον),

- δυσκολίες στην προσέγγιση και χρήση των υποδομών, υπηρεσιών και αγαθών αντιμετωπίζουν και άλλες πληθυσμιακές ομάδες, που αποτελούν σημαντικό ποσοστό του συνολικού πληθυσμού (περίπου το 46-50%): τα "εμποδιζόμενα" άτομα¹.

1.3 Προσβασιμότητα και αειφόρος ανάπτυξη

Με τον όρο "αειφόρος ανάπτυξη" νοείται η ανάπτυξη, που ικανοποιεί μεν τις ανάγκες αυτής της γενεάς, χωρίς να καταστρέφει όμως τη ζωή και τις πλουτοπαραγωγικές πηγές για τις επόμενες γενεές. Η αειφόρος ανάπτυξη προσφέρει μια θετική προοπτική σε βάθος χρόνου, για τη δημιουργία μιας κοινωνίας με επίκεντρο τον άνθρωπο και τη ζωή, που υποσχεται καθαρότερο, ασφαλέστερο και υγιεινότερο περιβάλλον, καλύτερη ποιότητα ζωής τόσο για την σημερινή όσο και τις επόμενες γενεές.

Από τον ορισμό της προσβασιμότητας εξάλλου διαφαίνεται ότι η εξασφάλισή της στοχεύει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος βιώσιμου σε βάθος χρόνου, που θα ικανοποιεί τις ανάγκες όλων σε όλα τα στάδια της ζωής. Κάτω από αυτό το πρίσμα η προσβασιμότητα αποτελεί θεμελιώδη λίθο ενός αν-

θρωποκεντρικού βιώσιμου περιβάλλοντος και ένα σημαντικό προαπαιτούμενο για τη διασφάλιση κοινωνικής δικαιοσύνης, αλληλεγγύης και ενσωμάτωσης, τα οποία είναι και τα βασικά χαρακτηριστικά μιας "αειφόρου κοινωνίας"².

1.4 Προσβασιμότητα: κόστος/οφέλη

Είναι αποδεδειγμένο ότι τα προσβάσιμα περιβάλλοντα είναι ασφαλέστερα περιβάλλοντα (συντελούν τόσο στην εξοικονόμηση πόρων στον τομέα υγείας και ασφαλειών όσο και στη διατήρηση υψηλών επιπέδων στην παραγωγή λόγω μείωσης των ατυχημάτων στους εργασιακούς χώρους), συντελούν στην βελτίωση της ποιότητας της καθημερινής ζωής όλων (αυξάνουν το αίσθημα άνεσης διευκολύνοντας τον άνθρωπο στις καθημερινές του δραστηριότητες, εξασφαλίζουν την αυτονομία των πολιτών για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα στη ζωή τους), προϋποθέτουν τον σχεδιασμό, την παραγωγή και εγκατάσταση βοηθητικών μηχανισμών και ειδικού πολλές φορές εξοπλισμού, δίνοντας σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη της τεχνολογίας και βιομηχανίας μιας χώρας, επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρία επί ίσοις όροις με τον καθένα να αναπτυχθούν, να κινηθούν, να σπουδάσουν και να εργαστούν, δίνοντάς τους την δυνατότητα να αυτοχρηματοδοτήσουν τελικά τις ανάγκες τους, α-

ναδεικνύοντας εαυτούς σε μια ομάδα καταναλωτών σημαντικού μεγέθους με αυξανόμενες τάσεις και οδηγώντας την Πολιτεία σε μια εξοικονόμηση πόρων.

Σε αναφορά Ομάδας Εμπειρογνομόνων των Ηνωμένων Εθνών για το σχεδιασμό περιβάλλοντος ελεύθερου εμποδίων, ήδη από το 1975, συμπεραίνεται ότι "αν οι πολιτικοί και όσοι ασχολούνται με τον σχεδιασμό γνώριζαν τη σχέση του κόστους για το σχεδιασμό προσβάσιμου περιβάλλοντος - που οδηγεί στην ανεξαρτοποίηση και εργασία των ατόμων με αναπηρία και του κόστους για την απομόνωση των ατόμων αυτών και την εξάρτησή τους από την κοινότητα, θα τάσσονταν υπέρ της ολοκληρωτικής ένταξης αυτών δια μέσου ενός σχεδιασμού προσβάσιμου περιβάλλοντος χωρίς εμπόδια". Έρευνες δε που διεξήχθησαν στις ΗΠΑ απέδειξαν ότι το κόστος μετατροπών για την βελτίωση της προσβασιμότητας υφιστάμενων κτιρίων δημόσιας χρήσης στα πλαίσια μιας συνολικής μέσης ανακαίνισης κυμαίνεται από 0,12 - 0,5% του συνολικού κόστους ανακαίνισης, ενώ αν τα κτίρια είχαν αρχικής σχεδιαστεί προσβάσιμα η επιβάρυνση θα περιοριζόταν στο 0,006 - 0,13% του συνολικού κόστους κατασκευής³. Ποσοστά εξόχως χαμηλά.

2. Η Ευρωπαϊκή Προσέγγιση

2.1 Τάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει τα θέματα πρόσβασης και κινητικότητας με βάση τις ίσες ευκαιρίες και το δικαίωμα συμμετοχής. Αναγνωρίζει την πρόσβαση σαν δικαίωμα που ανήκει σε κάθε άνθρωπο με την επιφύλαξη εύλο-

γων οικονομικών και τεχνικών περιορισμών. Επισημαίνει την κρισιμότητα της προσβασιμότητας του περιβάλλοντος, την οποία και θεωρεί το κλειδί για την ισότητα των ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία⁴. Θεωρεί την αναπηρία σαν ένα κοινωνικό κατασκεύασμα.

Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων συνέταξε ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης με χρονικό ορίζοντα το 2010 και με στόχο την ένταξη των θεμάτων αναπηρίας στις σχετικές κοινοτικές πολιτικές και την ανάπτυξη συγκεκριμένων ενεργειών σε κείριους τομείς για την προώθηση της ενσωμάτωσης των ατόμων με αναπηρία. Ένας από τους τρεις στρατηγικούς στόχους για το μέλλον είναι η βελτίωση της "προσβασιμότητας για όλους" σε αγαθά, υπηρεσίες και το δομημένο περιβάλλον βάσει της αρχής του "Σχεδιασμού για όλους" (Design for all) με παράλληλη προώθηση μεταξύ άλλων⁵:

- της σύνταξης ευρωπαϊκών τεχνικών προτύπων, εγγράφων τυποποίησης και άλλων πιο γενικών κατευθυντήριων γραμμών για την τεχνική απόδοση της έννοιας "προσβασιμότητα για όλους",
- της καλύτερης διαπαιδαγώγησης σε θέματα προσβασιμότητας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης,
- της ανταλλαγής πληροφοριών και διάδοσης ορθής πρακτικής μεταξύ πόλεων,
- της αναθεώρησης των ουσιαστικών απαιτήσεων σχετικά με τα προϊόντα δομικών κατασκευών για να συμπεριληφθούν διατάξεις για την προσβασιμότητα για όλους,
- της ένταξης της διάστασης της προσβασιμότητας στις πολιτικές για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και για τη χορήγηση κονδυλίων από τα διαρθρωτικά ταμεία σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

3. Η Ελληνική Πραγματικότητα

3.1. Υποδομές

Πριν λίγα μόνο χρόνια, η χώρα μας διέθετε ελάχιστες προσβάσιμες κτιριακές υποδομές, συγκεκριμένες στην συντριπτική τους πλειοψηφία στην Αθήνα, σοφιστικά κατανεμημένες στον αστικό ιστό, χωρίς σύνδεση μεταξύ τους, συχνά αμφιβόλου ποιότητας, με αποτέλεσμα την αδυναμία εξυπηρέτησης των ατόμων με αναπηρία και στην ουσία την απαξίωση των όποιων επενδύσεων στον τομέα αυτό. Ως προσβασιμότητα δε, εννοείτο η δυνατότητα εξυπηρέτησης των ατόμων με κινητικά προβλήματα. Η διεξαγωγή των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα, το καλοκαίρι του 2004, ανέδειξε τα προβλήματα της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία όλων των κατηγοριών τόσο στις κτιριακές υποδομές, όσο και στις μεταφορές και την επικοινωνία. Η υποχρέωση όμως παροχής εξυπηρέτησεων σε όλους τους πελάτες των Αγώνων χωρίς διακρίσεις, ενεργοποίησε - με ομολογουμένως βραδείες ρυθμούς - την κρατική μηχανή. Δυστυχώς και πάλι τη μερίδα του λέοντος μονοπόλησε η Αθήνα, με τη δικαιολογία της διεξαγωγής των Παραολυμπιακών Αγώνων σε αυτήν. Ένας απολογισμός σήμερα, μετά την Ολυμπιακή/Παραολυμπιακή περίοδο, θα περιελάμβανε:

α) για την Αθήνα και την ευρύτερη περιοχή της

- ένα δίκτυο αθλητικών εγκαταστάσεων, με προσβάσιμες υποδομές για αθλητές με αναπηρίες και εξυπηρέτησεις για τους υπόλοιπους πελάτες των εγκαταστάσεων.
- ένα δίκτυο μέσων μαζικής μεταφοράς κατά βάση προσβάσιμο, με αρκετά όμως σημεία που χρειάζονται βελτίωση.

Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος - ΕΛΤΑ

ΗΣΑΠ, Σταθμός Αγ. Ελευθέριος

- ένα δίκτυο ανακαινισμένων πεζοδρομίων με ράμπες και οδηγούς τυφλών, που επίσης χρειάζονται διορθώσεις και βελτιώσεις για να είναι χρηστικά.
- Δημοτικές αυτοκαθαριζόμενες προσβάσιμες τουαλέτες σε κεντρικές πλατείες της Αθήνας, που λειτουργούν με κέρμα.
- περισσότερα προσβάσιμα κτίρια υπηρεσιών συναλλαγής και συνάθροισης κοινού (ταχυδρομεία, καταστήματα ΟΤΕ, κάποια υποκαταστήματα τραπεζών, κάποιοι κινηματογράφοι, κάποια ξενοδοχεία κλπ).
- πρόσβαση στην Ακρόπολη, έστω και με εγκατάσταση "προσωρινού τύπου" και σε ορισμένα μουσεία.
- μία προσβάσιμη παραλία: στο ΠΙΚΠΑ Βούλας.

β) για την Περιφέρεια

- σποραδικές σχετικά προσβάσιμες αθλητικές εγκαταστάσεις και μεμονωμένες παρεμβάσεις σε κτίρια.
 - σποραδικά προσβάσιμα λεωφορεία σε τοπικές συγκοινωνίες της περιφέρειας (Θεσσαλονίκη, Λάρισα).
 - μία προσβάσιμη παραλία: στην Θεσσαλονίκη.
- Το μεγαλύτερο όφελος από την τέλεση των Παραολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα υπήρξε
- η κυκλοφορία στην πόλη τουλάχιστον

4.000 ατόμων με αναπηρίες όλων των κατηγοριών, που απαιτούσαν τις ίδιες ευκαιρίες για διασκέδαση, εστίαση, μετακίνηση, συμμετοχή στα αθλητικά και πολιτιστικά δρώμενα, δίνοντας μια τελείως διαφορετική διάσταση της αναπηρίας στην συνείδηση του έλληνα πολίτη.

- η εμπλοκή μεγάλου αριθμού τεχνικών, στελεχών της δημόσιας διοίκησης, στελεχών ξενοδοχειακών και γενικά τουριστικών επιχειρήσεων, οδηγών μέσω μαζικής μεταφοράς, εθελοντών στην προετοιμασία και τις επιχειρησιακές δραστηριότητες των Παραολυμπιακών Αγώνων με αποτέλεσμα την δια ζώσης εκπαίδευσή τους σε θέματα προσβασιμότητας και αναπηρίας γενικότερα.

3.2. Νομοθετικό πλαίσιο

Η χώρα μας διαθέτει νομοθετικό πλαίσιο για την υποστήριξη της εφαρμογής της προσβασιμότητας στις κτιριακές υποδομές αλλά και τις μεταφορές.

Αδύνατα σημεία: η απουσία υποχρέωσης εφαρμογής των μέτρων στις υφιστάμενες υποδομές σε συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα και με αυστηρά πρόστιμα/ποινές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η έλλειψη πρόβλεψης διαδικασιών μεθοδικού ελέγχου εφαρμογής των μέτρων στις νέες υποδομές

με αντίστοιχα πρόστιμα/ποινές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η έλλειψη μηχανισμού πιστοποίησης της σωστής εφαρμογής των μέτρων, η ασυμφωνία των νομοθετικών κειμένων μεταξύ τους και η μη προσαρμογή τους στις πρόσφατες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έλλειψη πρόβλεψης κινήτρων. Σημαντική έλλειψη: η απουσία διαδικασιών και μέτρων ασφαλούς εκκένωσης κτιρίων για άτομα με αναπηρίες σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών.

Αντίστοιχο νομοθετικό πλαίσιο για την υποχρέωση εφαρμογής των αρχών της προσβασιμότητας στη λογική του "Σχεδιασμού για όλους" (Universal Design) στις υπηρεσίες και τα αγαθά δεν υπάρχει.

4. Το μέλλον

4.1 Πού πρέπει να

στοχεύουμε

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι⁶, αλλά και στις σημερινές συνθήκες πολυμορφίας και ραγδαίας γήρανσης του πληθυσμού της χώρας μας, επιβάλλεται άμεσα η ανάπτυξη συνεπούς εθνικής πολιτικής για την προσβασιμότητα, που θα βασίζεται στις παρακάτω αρχές:

- Η προσβασιμότητα στις υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά είναι δικαίωμα του κάθε πολίτη άρα και των ατόμων με αναπηρία και το

κράτος πρέπει να τη διασφαλίζει⁷.

- Η προσβασιμότητα είναι το κλειδί για την εξίσωση των ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία.
- Η προσβασιμότητα είναι μια υπόθεση που αφορά όλους και όχι μόνο τα άτομα με αναπηρία.
- Η προσβασιμότητα πρέπει να αντιμετωπιστεί με ένα σφαιρικό και ενιαίο τρόπο διέποντας όλους τους τομείς της πολιτικής.
- Οι πολιτικές προσβασιμότητας μπορούν να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν μόνο με τη συμμετοχή των ατόμων και των οργανώσεων που τα εκπροσωπούν.
- Η προσβασιμότητα είναι θεμελιώδης για μια βιώσιμη ανάπτυξη.

4.2 Σημεία - κλειδιά

Η προσβασιμότητα απαιτεί συνέχεια και συνέπεια.

Συνέχεια: στη λογική της δημιουργίας αλυσίδων και δικτύων προσβάσιμων υποδομών / υπηρεσιών, με ταυτόχρονη ανάπτυξη συνεργιών και εφαρμογών σε όλα τα επίπεδα (κατοικία, εμπόριο/συναλλαγή, εκπαίδευση, αναψυχή, μεταφορές, τεχνολογία, κλπ), που θα εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η ανάπτυξη μεμονωμένων εφαρμογών οδηγούν αποδεδειγμένα σε απαξίωση των εφαρμογών αυτών.

Συνέπεια: στη λογική του καθημερινού ελέγχου, διασφάλισης/περιφρούρησης και συντήρησης των όποιων εφαρμογών ώστε να είναι δυνατή η αδιάκοπη και ασφαλής λειτουργία των αλυσίδων και δικτύων. Βλάβη σε ένα κρίκο απαξιώνει το συνολικό οικοδόμημα.

4.3 Πώς θα το επιτύχουμε

- Με τη σφαιρική και συστηματική προώθηση της προσβασιμότητας και την ένταξη της διάστασης της προσβασιμότητας σε όλο το

φάσμα των πολιτικών και εφαρμογών (καθιέρωση της υποχρέωσης εφαρμογής των αρχών της προσβασιμότητας σε όλες τις κατασκευές και προμήθειες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα).

- Με τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου σε όλους τους σχετικούς τομείς (κατασκευών, μεταφορών, ασφάλειας και υγιεινής, τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας, σχεδιασμού και ασφάλειας προϊόντων, κρατικές προμήθειες κλπ).
- Με τον εκσυγχρονισμό των προδιαγραφών και προτύπων που ισχύουν στη χώρα μας.
- Με την θέσπιση οργάνων εθνικής εμβέλειας για τη σύνταξη κατευθυντήριων γραμμών και σχεδίων δράσης, τον έλεγχο των εφαρμογών και τη διάδοση πληροφορίας και "καλών εφαρμογών".
- Με την διαπαιδαγώγηση και κατάρτιση σε θέματα προσβασιμότητας και "σχεδιασμού για όλους" (ανάπτυξη σχολικών και επαγγελματικών προγραμμάτων).
- Με την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην προώθηση της προσβασιμότητας (θέσπιση επιδοτήσεων, φορολογικών κινήτρων κλπ).

4.4. Η συμβολή της ΕΣΑΕΑ

Καταλήγοντας, η προσβασιμότητα σήμερα στην Ελλάδα περιορίζεται σε σχετική προσβασιμότητα της Αθήνας και σημειακές παρεμβάσεις στις μεγάλες πόλεις της Περιφέρειας, χαρακτηρίζεται δε από την απουσία εθνικού σχεδιασμού και κεντρικής φιλοσοφίας, την έλλειψη διαπαιδαγώγησης της κοινής γνώμης και των επαγγελματιών σε θέματα προσβασιμότητας, την ανυπαρξία κοινωνικής συνείδησης για την κρισιμότητα της προσβασιμότητας. Προσπάθειες που κατά καιρούς έγιναν σε διάφορους τομείς αποδείχθηκαν "συμπωματικές", βασιζόμενες σε με-

μονωμένες πρωτοβουλίες και ...ευτυχείς συγκυρίες.

Με βάση τα παραπάνω η ΕΣΑΕΑ, ως κύριος εκπρόσωπος του αναπηρικού κινήματος της χώρας, αναγνωρίζοντας την προσβασιμότητα σαν το "κλειδί" για την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία σε όλους τους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας, προχώρησε στο σχεδιασμό ολοκληρωμένου σχεδίου δράσεων για την προσβασιμότητα με στόχο αφενός την ενδυνάμωση και συστηματοποίηση του διεκδικητικού και συμβουλευτικού ρόλου των τοπικών σωματείων της και αφετέρου την ενεργοποίηση της κρατικής μηχανής με βάση τις τελευταίες κατακτήσεις του αναπηρικού κινήματος σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. ■

¹ Σύμφωνα με την World Health Organization's International Classification of Functioning, Disability & Health (2001) στα εμποδιζόμενα άτομα περιλαμβάνονται: ηλικιωμένοι, μικρά παιδιά κάτω των 5 ετών, γυναίκες στα τελευταία στάδια της εγκυμοσύνης, άτομα που πάσχουν από αρθρίτιδα, άσθμα και καρδιακά προβλήματα, άτομα που είναι εθισμένα στο αλκοόλ ή τις ναρκωτικές ουσίες, άτομα που πάσχουν από μερική ή ολική απώλεια δυνατότητας επικοινωνίας, άτομα σε πανικό κάτω από συνθήκες εκτάκτου ανάγκης, άτομα που εκτίθενται σε υψηλές θερμοκρασίες, δηλητηριώδεις ή τοξικές συνθήκες, μολυσμένα περιβάλλοντα κλπ.

² "A Hybrid Approach to Disability in a Sustainable World", Designing for the 21st century III-An International conference on Universal Design, 7-12 December 2004, Rio de Janeiro, Brazil

³ A brief survey of studies on costs and benefits of non-handicapping environments, Dr.A.Ratzka, International Congress on Accessibility, Brazil, 1994

⁴ Για μια Ευρώπη χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία, COM (2000) 284-τελικό

⁵ Ίσες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρίες: ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης, COM(2003) 650 τελικό

⁶ Έκθεση της Ομάδας Εμπειρογνομημένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "2010: Μια Ευρώπη προσβάσιμη για όλους" (Οκτώβριος 2003).

⁷ Πρότυπος Κανόνας 5 για την εξίσωση των ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία του ΟΗΕ : "...τα Κράτη πρέπει να αναγνωρίζουν την πρωταρχική οπουδιαιότητα της προσβασιμότητας στη διαδικασία εξίσωσης των ευκαιριών σε όλους τους τομείς της κοινωνίας..."

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία

Η οργάνωση εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία στην ελληνική Πολιτεία και κοινωνία

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία είναι ο τρίτοβάθμιος κοινωνικο-συνδικαλιστικός φορέας του αναπηρικού κινήματος της χώρας. Ιδρύθηκε το 1989 από οργανώσεις ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, προκειμένου να υπερασπιστεί θέματα κοινού ενδιαφέροντος για όλες τις κατηγορίες αναπηρίας και να αποτελέσει έναν ανεξάρτητο και ισχυρό φορέα εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους στην ελληνική Πολιτεία και κοινωνία. Σήμερα η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία κατέχει επίσημα τη θέση του Κοινωνικού Εταίρου σε ζητήματα που αφορούν άμεσα ή έμμεσα στα άτομα με αναπηρία και αγωνίζεται για την προώθηση πολιτικών που συμβάλλουν στην πλήρη συμμετοχή στην κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτιστική ζωή της χώρας.

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία εκπροσωπεί το σύνολο των οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους σε όλη τη χώρα που λειτουργούν και εμφορούνται από την αρχή "τίποτα για τα άτομα με αναπηρία χωρίς τα άτομα με αναπηρία". Ειδικότερα στην Συνομοσπονδία συμμετέχουν:

- ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών, εκπροσωπώντας τα άτομα με τύφλωση ή προβλήματα όρασης,

- η Εθνική Ομοσπονδία Κινητικά Αναπήρων, εκπροσωπώντας τα άτομα με κινητική αναπηρία,
- η Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδας, εκπροσωπώντας τα άτομα με κώφωση ή προβλήματα ακοής,
- η Πανελλήνια Ομοσπονδία Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία, εκπροσωπώντας τους γονείς και τους κηδεμόνες των παιδιών με νοητική υστέρηση, αυτισμό και βαριές και πολλαπλές αναπηρίες που δεν μπορούν να εκπροσωπηθούν τον εαυτό τους,
- η Ελληνική Ομοσπονδία Θαλασσαιμίας, εκπροσωπώντας τα άτομα με Μεσογειακή, Δρεπανοκυτταρική και Μικρό-Δρεπανοκυτταρική αναιμία,
- η Πανελλήνια Ομοσπονδία Νεφροπαθών, εκπροσωπώντας τα άτομα με νεφροπάθεια,
- η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματιών Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη, εκπροσωπώντας τα άτομα με σακχαρώδη διαβήτη,
- ο Σύλλογος Προστασίας Ελλήνων Αιμορροφιλικών, εκπροσωπώντας τα άτομα με αιμορροφιλία,
- η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Οικογενειών για την Ψυχική Υγεία, εκπροσωπώντας τις οικογένειες ατόμων με ψυχική αναπηρία και
- ο Πανελλήνιος Σύλλογος Χανσενικών, εκπροσωπώντας τα άτομα με νόσο του Χάνσεν.

Συνολικά στη Συνομοσπονδία μέσω των εθνικών τους οργανώσεων συμμετέχουν πάνω από 400 πρωτοβάθμια σωματεία.

Με στόχο την αποκέντρωση της λειτουργίας του αναπηρικού κινήματος, η Συνομοσπονδία θα προχωρήσει άμεσα στην ίδρυση 14 Περιφερειακών Ομοσπονδιών ατόμων με αναπηρία σε όλη τη χώρα. Επίσης με στόχο την κινητοποίηση των τοπικών δυνάμεων του αναπηρικού κινήματος προχωρεί στην ίδρυση πρωτοβάθμιων σωματείων σε εκείνες τις Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, κυρίως νησιωτικών και ορεινών περιοχών, που τα άτομα με αναπηρία δεν είχαν καμία φωνή.

Σήμερα τα άτομα με αναπηρία και οι οικογένειές τους έχουν τη δική τους φωνή, έχουν τη δική τους οργάνωση, έχουν τη δική τους κοινωνική και πολιτική παρουσία καταδεικνύοντας με τον πλέον σαφή τρόπο ότι ο κοινωνικός και πολιτικός γίγαντας, που είναι το 10% του πληθυσμού, αμφιπνείται.

Η Αποστολή της

Σε εθνικό επίπεδο η Συνομοσπονδία αγωνίζεται για την προστασία και την προάσπιση των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, την αποδυνάμωση των κοινωνικών προκαταλήψεων και την καταπολέμηση των διακρίσεων

που βιώνουν. Επιδιώκει την εξίσωση των ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία σε όλους τους τομείς της ζωής και τη διασφάλιση συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης και πλήρους ένταξης στην κοινωνία.

Η Συνομοσπονδία, ως η πλέον αντιπροσωπευτική αναπηρική οργάνωση, συμμετέχει στα κέντρα λήψης αποφάσεων και εκπροσωπεί τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους στο διάλογο με την ελληνική Πολιτεία. Η Συνομοσπονδία καταρτίζει σχέδιο δράσης, ασκεί συστηματικό έλεγχο των νομοθετικών ρυθμίσεων και διατάξεων και καταθέτει προτάσεις προς την ελληνική Πολιτεία για θέματα όπως: η εκπαίδευση, η επαγγελματική κατάρτιση, η απασχόληση, η κοινωνία της πληροφορίας, η καθολική πρόσβαση.

Η Συνομοσπονδία έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός εθνικού πολιτικού πλαισίου για την αναπηρία με έμφαση στην ανάδειξη της κοινωνικοπολιτικής διάστασης αυτής. Η πολιτική που ακολουθεί η Ελλάδα πρέπει να λάβει υπόψη της το κοινωνικό μοντέλο προσέγγισης της αναπηρίας, βάσει του οποίου η αναπηρία δε πρέπει να ιδωθεί ως ατομικό αλλά ως κοινωνικό, συλλογικό ζήτημα. Οι περιορισμοί που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία δεν είναι απλώς συνέπεια των δικών τους ατομικών λειτουργικών περιορισμών αλλά συνέπεια της αδυναμίας της κοινωνίας να λάβει υπόψη της τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των ατόμων αυτών.

Η Συνομοσπονδία προωθεί τα δικαιώματα των ατόμων με ανα-

πηρία συμμετέχοντας, μεταξύ άλλων, στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Γ' ΚΠΣ 2000 - 2006, στις Επιτροπές Παρακολούθησης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, στο Εθνικό Παρατηρητήριο Ατόμων με Αναπηρία, στο Τμήμα Ειδικής Αγωγής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, στο Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας, στο Εθνικό Συμβούλιο Διοικητικής Μεταρρύθμισης, στις Α'βάθμιες και Β'βάθμιες Επιτροπές Ν. 2643/98, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων, σε Διοικητικά Συμβούλια Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης, Κέντρων Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρία και σ' όλες τις δημόσιες μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας, σε Επιτροπές Υπουργείων και σε Ομάδες Διοίκησης Έργων που σχετίζονται με την αναπηρία.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Συνομοσπονδία, συναισθανόμενη τη μεγάλη σημασία των αποφάσεων που παίρνονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον αντίκτυπο αυτών στη ζωή των ατόμων με αναπηρία, πρωτοστάτησε στην ίδρυση μιας πραγματικά αντιπροσωπευτικής ευρωπαϊκής αναπηρικής οργάνωσης, του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, και αναγνώρισε την ανάγκη ενεργούς συμμετοχής σε αυτό, το οποίο εκπροσωπεί τα άτομα με αναπηρία στο διάλογο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις άλλες ευρωπαϊκές αρχές. Η Συνομοσπονδία έχοντας ως στόχο τη δημιουργία ενός ευρω-

παϊκού πολιτικού πλαισίου για την αναπηρία, επικεντρωμένο στην ισοτιμία των ευκαιριών και στην καταπολέμηση των διακρίσεων και όχι στην ιδέα που θέλει τα άτομα με αναπηρία παθητικούς αποδέκτες φροντίδας και φιλανθρωπίας, συμμετέχει σε ένα διευρυμένο δίκτυο επαφών με τα Εθνικά Συμβούλια Ατόμων με Αναπηρία των άλλων κρατών - μελών αλλά και των υπό ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση κρατών.

Η Συνομοσπονδία με στόχο τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των Εθνικών Συμβουλίων των Ατόμων με Αναπηρία του ευρύτερου γεωπολιτικού χώρου της Μεσογείου και των Βαλκανίων, το 1998 πρωτοστάτησε στην ίδρυση της Επιτροπής Νοτίου Ευρώπης για την αναπηρία και το 2003 στην ίδρυση της Επιτροπής Συντονισμού των Αναπηρικών Κινημάτων Ελλάδας - Κύπρου.

Οι αξίες της:

Αυτο - εκπροσώπηση:

Η Συνομοσπονδία διασφαλίζει οι αποφάσεις να λαμβάνονται από τα ίδια τα άτομα με αναπηρία ή τους γονείς τους, σε περίπτωση που τα ίδια τα άτομα δεν μπορούν να εκπροσωπήσουν τον εαυτό τους.

Συμμετοχή:

Η Συνομοσπονδία υποστηρίζει το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους να συμμετέχουν πλήρως στα κέντρα λήψης αποφάσεων, μέσω των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων. Βασική αρχή που τη διέπει: "τίποτα που να αφορά στα άτομα με αναπηρία χωρίς τα άτομα με αναπηρία".

Αλληλεγγύη:

Η Συνομοσπονδία εργάζεται με στόχο την οικοδόμηση ενός ισχυρότερου και πιο ενωμένου αναπηρικού κινήματος, με ιδιαίτερη προσοχή στα άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες και στα άτομα που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις.

Εταιρικήτητα

Η Συνομοσπονδία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους και με τις οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών. Η σύναψη στενότερων σχέσεων με οργανώσεις που έχουν κοινούς στόχους αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την προώθηση των δικαιωμάτων ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων πληθυσμού.

Δομή και Σύνθεση

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία διοικείται από άτομα με αναπηρία και από γονείς ατόμων με αναπηρία που δεν είναι σε θέση να εκπροσωπήσουν τον εαυτό τους. Η Συνομοσπονδία με τη δομή και τη σύνθεση της διασφαλίζει το σεβασμό στην ποικιλομορφία των διαφορετικών κατηγοριών αναπηρίας. Κυρίαρχα όργανά της είναι:

Το Πανελλαδικό Συνέδριο

Κυρίαρχο όργανο της Συνομοσπονδίας είναι το Πανελλαδικό Συνέδριο των Αντιπροσώπων των Ομοσπονδιών και Σωματείων της δύναμης της. Συνεδριάζει κάθε τρία (3) χρόνια και αποφασίζει για όλα τα ζητήματα που αφορούν στη Συνομοσπονδία.

Το Γενικό Συμβούλιο

Το Γενικό Συμβούλιο, το οποίο ε-

κλέγεται κάθε τρία χρόνια από το Πανελλαδικό Συνέδριο, είναι το καταστατικό όργανο που διοικεί τη Συνομοσπονδία και αποτελείται από τριάντα τρία (33) μέλη, εκ των οποίων τα δεκαεννιά (19) είναι άτομα με αναπηρία και τα δεκατέσσερα (14) είναι γονείς ατόμων με αναπηρία. Το Γενικό Συμβούλιο συνεδριάζει τέσσερις (4) φορές το χρόνο.

Η Εκτελεστική Γραμματεία

Η Εκτελεστική Γραμματεία εκλέγεται από το Γενικό Συμβούλιο, αποτελείται από έντεκα (11) μέλη και συνεδριάζει μία (1) φορά το μήνα. Τα μέλη αυτά είναι άτομα με αναπηρία καθώς και γονείς ατόμων με αναπηρία. Η δικαιοδοσία της Εκτελεστικής Γραμματείας συνοψίζεται κυρίως στην εκτέλεση των αποφάσεων του Γενικού Συμβουλίου και κατά συνέπεια έχει την ευθύνη λειτουργίας της Συνομοσπονδίας.

Καθιστώντας ορατή την αναπηρία

Η Συνομοσπονδία αγωνίζεται προκειμένου να γίνει η αναπηρία ορατή σε όλα τα επίπεδα της ελληνικής Πολιτείας και κοινωνίας. Παράγει και διαχέει πληροφόρηση σχετικά με όλες τις εθνικές πολιτικές και πρωτοβουλίες που αφορούν στα άτομα με αναπηρία. Η πληροφόρηση αυτή απευθύνεται στις οργανώσεις- μέλη της, στους αρμόδιους θεσμούς της ελληνικής Πολιτείας, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στα άτομα με αναπηρία και στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Η διάχυση της πληροφορίας γίνεται μέσω:

Της Ισοσελίδας στο

διαδίκτυο

Η σελίδα της Συνομοσπονδίας στο διαδίκτυο (www.esaea.gr) παρέχει χρήσιμες πληροφορίες καθώς και την ευκαιρία για επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η τήρηση των διεθνών προδιαγραφών προσβασιμότητας την καθιστούν απολύτως προσβάσιμη στα άτομα με αναπηρία.

Του Περιοδικού

"Θέματα Αναπηρίας"

Το περιοδικό αποτελεί ένα μέσο επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης με τον κοινωνικό πολιτικό και επιστημονικό χώρο, στοχεύει στην υπεύθυνη ενημέρωση και ανάληψη επί συγκεκριμένων θεμάτων πολιτικής για τα άτομα με αναπηρία.

Των Ενημερωτικών Δελτίων

Η Συνομοσπονδία δημοσιεύει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή ένα Ενημερωτικό Δελτίο, το οποίο παρέχει πληροφόρηση για τις εξελίξεις στο χώρο του αναπηρικού κινήματος.

Της Εθνικής Ημέρας

Ατόμων με Αναπηρία

Η 3η Δεκέμβρη κάθε έτους, έχει καθιερωθεί από τη Βουλή των Ελλήνων ως Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία (Ν.2430/96). Η μέρα αυτή δίνει τη δυνατότητα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ανάδειξης θεμάτων ζωτικής σημασίας για τα άτομα με αναπηρία που συνδέονται με την άσκηση θεμελιωδών ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. ■

Θ.Α.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΣΑΕΑ ΜΕ ΤΗΝ TELEPASSPORT

Αφορά στην προσφορά του προνομιακού προγράμματος "Φροντίδα και επικοινωνία"

Σε μια σημαντική συνεργασία προχώρησε εντός του Ιανουαρίου 2005 η ΕΣΑΕΑ με την εταιρία τηλεπικοινωνιών TelePassport για την προσφορά στα μέλη της Συνομοσπονδίας του προνομιακού προγράμματος **"Φροντίδα και Επικοινωνία"**.

Βάσει του προγράμματος "Φροντίδα και Επικοινωνία", το οποίο είναι ιδιαίτερα πρωτοποριακό, όλα τα μέλη της ΕΣΑΕΑ -συμπεριλαμβανομένων και των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανώσεων που είναι μέλη της - απολαμβάνουν σημαντικές εκπτώσεις στη χρήση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών της Telepassport.

Οι υπηρεσίες αυτές που αφορούν σε σταθερή τηλεφωνία και ειδικότερα αστικές, υπεραστικές, διεθνείς κλήσεις και κλήσεις προς κινητά, προσφέρονται με γενική έκπτωση επί του λογαριασμού των χρηστών στις ήδη εξαιρετικά χαμηλές τιμές της TelePassport. Η έκπτωση αυτή για τις αστικές κλήσεις θα ανέρχεται σε 2% και για τις διεθνείς, τις υπεραστικές ή τις κλήσεις προς κινητά σε 6%. Το συνολικό ποσό της έκπτωσης εμφανίζεται αναλυτικά στο λογαριασμό του χρήστη σε μηνιαία βάση και αφαιρείται από αυτόν. Επιπλέον, με έκπτωση προσφέρονται στα μέλη της ΕΣΑΕΑ και οι λοιπές υπηρεσίες της Telepassport (Internet και ευρυζωνικές υπηρεσίες).

Παράλληλα, με στόχο την ενίσχυση της δράσης και των στόχων της ΕΣΑΕΑ, η TelePassport προσφέρει και μια ειδική έκπτωση ως ποσοστό επί των συνολικών μηνιαίων εισπράξεων. Η ειδική αυτή έκπτωση, η οποία αναλόγως των συνολικών εσόδων ανέρχεται σε μηνιαία βάση σε ποσοστό 6% έως 9%, εκχωρείται από τους χρήστες στη Συνομοσπονδία. Τα μέλη της ΕΣΑΕΑ ενημερώνονται για το ποσοστό της ειδικής έκπτωσης που παρασχέθηκε στη Συνομοσπονδία από όλους τους χρήστες-μέλη, στο λογαριασμό που θα λαμβάνουν σε μηνιαία βάση.

Με αφορμή τη σύναψη της συγκεκριμένης συνεργασίας ο Πρόεδρος της ΕΣΑΕΑ κος Ιωάννης Βαρδακαστάνης, δήλωσε σχετικά "Με τη συνεργασία της ΕΣΑΕΑ με την TelePassport εγκαινιάσαμε μια γενικότερη πρωτοβουλία της Συνομοσπονδίας για την παροχή στα άτομα με αναπηρία, στους συγγενείς τους, αλλά και στους φίλους του αναπηρικού κινήματος σ' όλη τη χώρα οικονομικά πιο προσιτών υπηρεσιών. Ταυτόχρονα παρέχουμε μία νέα δυνατότητα στους φορείς των ατόμων με αναπηρία και στους γονείς τους, να ενισχύσουν με απόλυτα αξιοπρεπή και διαφανή τρόπο την οικονομική τους θέση".

Από την πλευρά της TelePassport, ο κος Ευάγγελος Σαβούρης, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας ανέφερε "Η συνεργασία μας με την ΕΣΑΕΑ με χαροποιεί ιδιαίτερα καθώς αποτελεί το επιστέγασμα της πρόθεσης και του στόχου μας να προσφέρουμε στα μέλη της Συνομοσπονδίας τη δυνατότητα να επικοινωνούν κατά τρόπο ποιοτικό και οικονομικό. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία σίγουρα δεν αποτελεί για μας πρωτίστως μια εμπορική συμφωνία. Την εντάσσω στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης και προσφοράς που διακρίνει τη δραστηριότητα της TelePassport και στη συγκεκριμένη περίπτωση, της πρόθεσής μας να συνδράμουμε το έργο και τη δράση σημαντικών φορέων όπως η ΕΣΑΕΑ."

Σημειώνεται ότι η ένταξη των μελών της Συνομοσπονδίας στις υπηρεσίες της TelePassport και στο προνομιακό πρόγραμμα εκπτώσεων γίνεται με την υπογραφή σχετικής σύμβασης στην οποία αναφέρονται αναλυτικά όλες οι γενικές και οι ειδικές εκπτώσεις, τις οποίες δικαιούνται.

Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα "Φροντίδα και Επικοινωνία" οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στην ΕΣΑΕΑ, τηλ. 210 5238961.

Με μια ματιά

Τι είναι το πρόγραμμα "Φρονίδα & Επικοινωνία";

Το "Φρονίδα και Επικοινωνία", είναι ένα ιδιαίτερα πρωτοποριακό πρόγραμμα, μέσω του οποίου όλα τα μέλη της ΕΣΑΕΑ θα απολαμβάνουν σημαντικές εκπτώσεις στη χρήση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών της Telepassport.

Οι υπηρεσίες αυτές που αφορούν σε σταθερή τηλεφωνία και ειδικότερα σε:

- αστικές,
- διεθνείς κλήσεις
- υπεραστικές,
- κλήσεις προς κινητά,

θα προσφέρονται με γενική έκπτωση επί του λογαριασμού των χρηστών.

Η έκπτωση αυτή προστίθεται στις ήδη εξαιρετικά χαμηλές τιμές που προσφέρει η TelePassport και κατανέμεται ως εξής:

- 2% στις αστικές κλήσεις
- 6% στις υπεραστικές, διεθνείς, κλήσεις και τις κλήσεις προς κινητά.

Επιπλέον, με έκπτωση θα προσφέρονται στα μέλη της ΕΣΑΕΑ και οι λοιπές υπηρεσίες της Telepassport που αφορούν πρόσβαση στο Internet και ευρυζωνικές υπηρεσίες.

Και πώς βοηθώ το σύλληλό μου;

Παράλληλα, η Telepassport Hellas θα προσφέρει στην ΕΣΑΕΑ και μια ειδική έκπτωση ως ποσοστό επί των συνολικών μηνιαίων εισπράξεων. Η ειδική αυτή έκπτωση, η οποία αναλόγως των συνολικών εσόδων θα ανέρχεται σε μηνιαία βάση σε ποσοστό 6% έως 9%, θα εκχωρείται από τους χρήστες στη Συνομοσπονδία.

Τελικά τι κερδίζω αν γίνω συνδρομητής στο πρόγραμμα "Φρονίδα & Επικοινωνία";

- Τηλεφωνείτε με τις χαμηλότερες τιμές της αγοράς μειώνοντας τον τηλεφωνικό λογαριασμό σας κατά μέσο όρο έως 40%
- Κερδίζετε Επιπλέον Έκπτωση επειδή έχετε ενταχθεί στο πρόγραμμα
- Απολαμβάνετε προηγμένες καινοτόμες και ποιοτικές υπηρεσίες από την TP, όλες σε ειδικές τιμές αποκλειστικά για εσάς.
- Συνεισφέρετε καθημερινά μέσα από τις τηλεφωνικές σας κλήσεις, παραχωρώντας στο Σωματείο σας μέρος της έκπτωσης σας.
- Ενισχύετε, βοηθάτε και στηρίζετε το έργο του Σωματείου σας.

Επικοινωνήστε στο 210-5238961 για περισσότερες πληροφορίες.

Άτομα με βαριές - πολλαπλές αναπηρίες οι Αποκλεισμένοι ανάμεσα στους Αποκλεισμένους

του Μάνου Χααραλαμπάκη
Δημοσιογράφου

Αν οι πολίτες με αναπηρία στην Ελλάδα είναι οι αποκλεισμένοι της κοινωνίας, οι πολίτες με βαριές - πολλαπλές αναπηρίες είναι οι "αποκλεισμένοι των αποκλεισμένων": Ζουν για χρόνια κάτω από άθλιες συνθήκες, έγκλειστοι σε ιδρύματα ή απομονωμένοι μέσα στα σπίτια τους...

Μπορούν όμως να "απεγκλωβιστούν" από τα ιδρύματα, να επανενταχθούν στην κοινωνία και να ζήσουν αξιοπρεπώς και ανεξάρτητα. Τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιτευχθεί αυτή η "μετάβαση" παρουσιάζει λεπτομερώς η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΕΑ), μέσα από ένα εθνικό πρόγραμμα για την αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες. Το πρόγραμμα αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της έκθεσης που πρόσφερε η Συνομοσπονδία στις 3 Δεκεμβρίου 2004 στον Αντιπρόεδρο της Βουλής.

Στόχος του κειμένου αυτού αναφοράς, που τιτλοφορείται "Άτομα με βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες εξάρτησης: οι αποκλεισμένοι ανάμεσα στους αποκλεισμένους", είναι να αποτελέσει ε-

να εργαλείο για την Πολιτεία προκειμένου να επιτευχθεί η ομαλή μετάβαση από την φροντίδα ιδρυματικού τύπου σε ένα εναλλακτικό σύστημα δομών. Για υπηρεσίες δηλαδή που θα παρέχουν ανεξαρτησία, σεβασμό και αξιοπρέπεια στη ζωή των ατόμων με βαριές αναπηρίες.

Απαραίτητο για να σταματήσει η ιδρυματοποίηση των πολιτών με βαριές αναπηρίες είναι να μην ιδρυθούν από εδώ και στο εξής νέα μεγάλα ασυλικά ιδρύματα, τονίζεται στην έκθεση της ΕΣΑΕΑ. Αυτό μπορεί να αποτελέσει την αφετηρία για την αποϊδρυματοποίηση. Έπειτα, θα έρθει η επανένταξη των πολιτών στην κοινωνία που θα επιτευχθεί με μία σειρά μέτρων. Από την αυτονόητη προστασία των δικαιωμάτων των βαριά αναπήρων - που σήμερα όμως καταπατούνται - έως την λειτουργία νέων δομών και υπηρεσιών υποστήριξης.

εξάρτησης είναι οι...αόρατοι πολίτες, αναφέρεται στην έκθεση. Τόσοι οι πολίτες με βαριές αναπηρίες που ζουν με τις οικογένειές τους όσο και αυτοί που ζουν στα ιδρύματα στερούνται μία σειρά δικαιωμάτων. Τα άτομα αυτά εξαιτίας της πολλαπλότητας ή της βαρύτητας της αναπηρίας και της έλλειψης αυτονομίας είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε όλες τις μορφές αρνητικής διάκρισης. Οι πολίτες με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες δεν έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην υγεία, στα μέσα μεταφοράς, στον πολιτισμό. Τα άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες και οι οικογένειές τους δεν έχουν πρόσβαση στη ζωή.

Ο "σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας" αναφέρει το άρθρο 2 του Συντάγματος. Όπως αποδεικνύεται όμως το συνταγματικό αυτό δικαίωμα το στερούνται οι πολίτες με βαριές αναπηρίες.

Για να σταματήσει η καταπάτηση όλων αυτών των δικαιωμάτων, απαραίτητο είναι, αναφέρεται στην έκθεση, οι πολίτες με αναπηρίες να προσεγγιστούν από την

Εθνικό πρόγραμμα για την αποϊδρυματοποίηση και την ένταξη στην κοινωνία

Οι πολίτες με βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες

© APF

Πολιτεία και την οικογένειά τους με βάση την ισότητα: ότι δηλ. είναι ίσοι με όλους τους υπόλοιπους πολίτες και έχουν τα ίδια δικαιώματα.

Όλοι συμφωνούμε ότι για την επίτευξη του στόχου της αποϊδρυματοποίησης απαιτείται ο σταδιακός περιορισμός των μεγάλων ασυλικών ιδρυμάτων, η δημιουργία μικρότερων μονάδων φροντίδας και η ανάπτυξη ενός εναλλακτικού μοντέλου υπηρεσιών υποστήριξης όπως τα προστατευμένα διαμερίσματα, οι ξενώνες, τα προστατευμένα εργαστήρια, κλπ.

Οι παραπάνω προτάσεις περιλαμβάνονται στο εθνικό πρόγραμμα για την αποϊδρυματοποίηση και την κοινωνική ένταξη των ατόμων με βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες εξάρτησης. Η ΕΣΑΕΑ καλεί την Πολιτεία να εφαρμόσει ένα τέτοιο πρόγραμμα που θα συνοδεύεται μάλιστα από ισχυρούς μηχανισμούς ελέγχου εφαρμογής των δράσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποϊδρυματοποίηση.

Σήμερα, στη χώρα μας, αν και υπάρχει θεσμικό πλαίσιο για την λειτουργία των στεγών αυτόνομης, ημι-αυτόνομης και προστατευμένης διαβίωσης δεν έχει λειτουργήσει επαρκώς, με αποτέλεσμα οι στέγες να μην προσφέρουν αυτά που θα μπορούσαν. Πρόσφατα μάλιστα, στο Σχέδιο Νόμου για το Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που κατατέθηκε στη Βουλή, βάσει του άρθρου 21 και 22, απελευθερώνονται οι δομές αποϊδρυματοποίησης επιτρέποντας ουσιαστικά τη δράση του κερδοσκοπικού τομέα σε έναν από τους πιο ευαίσθητους τομείς της κοινωνικής πολιτικής. Βασική θέση της ΕΣΑΕΑ είναι ότι η είσοδος του κερδοσκοπικού τομέα δεν πρόκειται να καλύψει ούτε το θεσμικό αλλά ούτε και το οικονομικό έλλειμμα και ότι η ανάγκη της χώρας να εφαρμόσει ένα εθνικό πρόγραμμα για την αποϊδρυματοποίηση δεν μπορεί να γίνει αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ενός συστήματος κοινωνικής υποστήριξης για τα άτομα με βαριές αναπηρίες:

1. Τα άτομα με βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες εξάρτησης πρέπει να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες όπως οι υπόλοιποι πολίτες. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να έχουν ισότιμη πρόσβαση παντού: στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την ψυχαγωγία.
2. Το σύστημα υποστήριξης πρέπει να είναι προσβάσιμο σε όλες τις κατηγορίες των ατόμων με αναπηρίες. Δηλαδή οι υπηρεσίες φροντίδας και περίθαλψης των ατόμων με βαριές αναπηρίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις διαφορετικές ανάγκες κάθε κατηγορίας αναπηρίας και στόχο να έχουν την ένταξη στην κοινωνία των ατόμων αυτών καθώς και την προστατευμένη αξιοπρεπή διαβίωσή τους.

3. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (κεντρική διοίκηση, τοπική και νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, εκκλησία) πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στην ανάπτυξη του εναλλακτικού συστήματος δομών και υπηρεσιών για τους βαριά αναπήρους.
4. Όλες οι υπηρεσίες πρέπει να σχεδιάζονται στη βάση των ατομικών αναγκών.
5. Πρέπει να δοθεί στα άτομα με αναπηρία η μεγαλύτερη δυνατότητα αυτοδιάθεσης και έκφρασης των απόψεών τους, μέσα από τις αντιπροσωπευτικές τους οργανώσεις.

Νέες υπηρεσίες υποστήριξης

- Στήριξη όχι μόνο στα άτομα με βαριά αναπηρία αλλά και στις οικογένειές τους μπορεί να προσφέρει η ίδρυση κέντρων ημερήσιας φροντίδας. Στα κέντρα - στόχος είναι να υπάρχουν σε κάθε

δήμο - τα άτομα με αναπηρία θα μπορούν να εκπαιδεύονται, να απασχολούνται, να ψυχαγωγούνται. Τα κέντρα μπορούν επίσης να προσφέρουν υπηρεσίες και στις οικογένειες, όπως για παράδειγμα συμβουλευτική υποστήριξη.

- Οι ξενώνες βραχείας νοσηλείας είναι μία ακόμα από τις νέες υπηρεσίες που προτείνει η ΕΣΑΕΑ στην κατεύθυνση της αποϊδρυματοποίησης. Μπορεί να βοηθήσει άτομα με βαριές αναπηρίες που ζουν στο σπίτι τους αλλά που για ένα διάστημα, για παράδειγμα για λόγους ασθένειας ή ανακούφισης των οικογενειών τους, επιβάλλεται να μείνουν για κάποιες μέρες στον ξενώνα.

- Μεγάλη βοήθεια έχει προσφέρει έως σήμερα το πρόγραμμα "Βοήθεια στο σπίτι" σε ηλικιωμένους αλλά και πολίτες με βαριές αναπηρίες. Γι' αυτό το λόγο, η Συνομοσπονδία προτείνει να επεκταθεί και να παρέχει επιπρόσθετες υπηρεσίες όπως φυσικοθεραπεία, λογοθεραπεία κλπ.

- Ένα παρεμφερές πρόγραμμα με το "Βοήθεια στο σπίτι", που έχει δοκιμαστεί σε άλλες χώρες στο εξωτερικό, και μπορεί να βοηθήσει τους βαριά αναπήρους είναι το "Νοσηλεία κατ' οίκον". Με την νοσηλεία στο σπίτι αποφεύγεται η νοσηλεία σε ιδρύματα αλλά και η αποσυμφόρνηση νοσοκομειακών κρεβατιών και βεβαίως διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του πολίτη με αναπηρία.

- Ακόμη ένας θεσμός που εφαρμόζεται εδώ και χρόνια σε χώρες της Ευρώπης είναι αυτός του προσωπικού βοηθού: Πρόκειται δηλαδή για έναν άνθρωπο που παρέχει υψηλού επιπέδου υποστήριξη σε άτομα με βαριά αναπηρία, ώστε να συμμετέχουν στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό, την ψυχαγωγία. Οι θέσεις απασχόλησης για προσωπικούς βοηθούς θα μπορούσαν να επιδοτηθούν μέσω του ΟΑΕΔ.

- Σημαντική βοήθεια μπορούν να προσφέρουν και τα κέντρα κοινωνικής υποστήριξης κατάρτισης ατόμων με αναπηρία (ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ)

καθώς και τα κέντρα υποστήριξης αυτιστικών. Τα πρώτα ωστόσο, υπολειμθούν λόγω έλλειψης προσωπικού, ενώ τα δεύτερα ακόμα δεν έχουν οργανωθεί. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών, αναφέρεται στην έκθεση, είναι οι υπηρεσίες να ενταχθούν στο πλαίσιο προστασίας του καταναλωτή. Αυτό αποτελεί εγγύηση ότι οι πολίτες με αναπηρία θα προστατεύονται.

Πώς θα εφαρμοστεί το πρόγραμμα;

Ένα τέτοιο μεγάλο εθνικό πρόγραμμα αποϊδρυματοποίησης είναι απαραίτητο να παρακολουθείται και να αξιολογείται από πολλούς φορείς. Γι' αυτό η ΕΣΑΕΑ κρίνει απαραίτητο η ευθύνη των παραπάνω να ανατεθεί σε ειδική επιτροπή, στην οποία θα μετέχουν εκπρόσωποι Υπουργείων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της εκκλησίας και των ίδιων των ατόμων με αναπηρία.

Επιπλέον, η Συνομοσπονδία σημειώνει ότι για να... επιβιώσει το πρόγραμμα πρέπει στο προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να εγγράφονται σε ειδικό κωδικό πιστώσεις γι' αυτόν τον σκοπό. Βοήθεια για τον ίδιο λόγο μπορεί να προσφέρει η αξιοποίηση κοινοτικών πόρων, ενώ προτείνεται και η αναπροσαρμογή των παροχών των ασφαλιστικών ταμείων προς τα άτομα με αναπηρία που σήμερα σε αρκετές πε-

ριπτώσεις είναι... πενιχρές. Πόροι για την λειτουργία των νέων υπηρεσιών μπορούν να εξασφαλιστούν επίσης είτε με την επιβολή τελών επί του τζίρου των καζίνων, όπως έχει γίνει σε άλλες χώρες (Φινλανδία), είτε με τη θέσπιση δημοτικών τελών.

Όπως τονίζεται στην έκθεση μεγάλο ρόλο στην επιτυχία ενός τέτοιου προγράμματος μπορούν να παίξουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Με τη βοήθειά τους μπορούν να δημοσιοποιηθούν τα προβλήματα που παρατηρούνται στα ιδρύματα καθώς και ότι ξοδεύονται σ' αυτά μεγάλα ποσά χωρίς να προσφέρονται ποιοτικές υπηρεσίες. Την ίδια στιγμή, τα ΜΜΕ μπορούν να ενημερώσουν το κοινό για τα οφέλη των νέων υπηρεσιών που θα οδηγήσουν τους πολίτες με αναπηρία στην αποϊδρυματοποίηση.

Η κατάσταση στα ιδρύματα

Περίθαλψη... τρίτης κατηγορίας προσφέρεται σε εκατοντάδες πολίτες με βαριές αναπηρίες που φιλοξενούνται σε ιδρύματα. Αυτό δείχνει η επιτόπια έρευνα που έγινε σε 33 ιδρύματα πριν από τέσσερα χρόνια από την ΕΣΑΕΑ. Η κατάσταση σήμερα στα ιδρύματα όχι μόνο δεν έχει αλλάξει αλλά σε κάποιες περιπτώσεις έχει χειροτερεύσει.

Η πλειονότητα των ιδρυμάτων που φιλοξενούν σήμερα εκατοντάδες πολίτες με αναπηρία στεγάζονται σε παλιά

ή εντελώς ακατάλληλα κτίρια. Για παράδειγμα πάρα πολλά ιδρύματα στεγάζονται σε κτίρια που δεν προορίζονταν εξ' αρχής για τη φιλοξενία ατόμων με αναπηρία. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις ιδρυμάτων που πριν ήταν... ξενοδοχεία. Το αποτέλεσμα είναι τέτοια κτίρια να είναι μην διαθέτουν επαρκείς χώρους για την μετακίνηση ατόμων με αναπηρία και να είναι επικίνδυνα. Πολλά έχουν πολύ μικρούς θαλάμους, μικρούς ανελκυστήρες, σκάλες χωρίς κουπαστές, τουαλέτες χωρίς τις απαραίτητες μπάρες.

Μεγάλος είναι ο αριθμός των ιδρυμάτων που φιλοξενούν περισσότερα από 100 άτομα, ενώ υπάρχουν και ιδρύματα με σημαντικό μεγαλύτερο αριθμό ατόμων, όπως 150, 250 και 300. Αριθμοί που είναι απαγορευτικοί για την εύρυθμη λειτουργία ενός ιδρύματος αλλά και για την παροχή υποστήριξης προσαρμοσμένης στις ανάγκες ενός ατόμου.

Όσο για προσωπικούς, ιδιωτικούς χώρους δεν υπάρχουν. Σε πολλά ιδρύματα ο προσωπικός χώρος ενός πολίτη με αναπηρία που φιλοξενείται εκεί είναι το κρεβάτι του και... μία καρέκλα.

Μεγάλα προβλήματα δημιουργεί στη σωστή λειτουργία των ιδρυμάτων η συνύπαρξη και περίθαλψη ατόμων διαφορετικών ηλικιών αλλά και διαφορετικών κατηγοριών αναπηρίας μέσα στο ίδιο ίδρυμα. Αυτό έχει ως συνέπεια να μην παρέχονται οι απαιτούμενες υπηρεσίες περίθαλψης.

Τεράστιες είναι οι ελλείψεις προσωπικού - νοσηλευτικού, βοηθητικού, επιστημονικού - στην πλειονότητα των ιδρυμάτων. Σε πολλά ιδρύματα είναι χαρακτηριστικό ότι βγαίνουν νυχτερινές βάρδιες με 1 ή 2 νοσηλευτές για 300 άτομα! Σε αρκετές περιπτώσεις οι ελλείψεις οφείλονται διότι οι οργανισμοί λειτουργίας των ιδρυμάτων είναι πάρα πολύ παλιοί και προβλέπουν πολύ μικρό αριθμό προσωπικού ή δεν προβλέπουν νέες επιστημονικές ειδικότητες. Γι' αυτό το λόγο υπάρχουν ελλείψεις σε νοσηλευτικό προσωπικό αλλά και σε ειδικότητες όπως εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, φυσικοθεραπευτές, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, γιατροί.

Χαμηλής ποιότητας είναι όμως και οι υπηρεσίες που προσφέρουν τα ιδρύματα στους πολίτες με αναπηρία, όπως έδειξε η έρευνα της Συνομοσπονδίας. Πολύ λίγα ιδρύματα για παράδειγμα επιδιώκουν και ενισχύουν τη συμμετοχή των ατόμων σε προγράμματα εκπαίδευσης μέσα ή έξω από το ίδρυμα. Ένας μικρός αριθμός διαθέτει εργαστήρια προ-επαγγελματικής και επαγγελματικής κατάρτισης, τα περισσότερα από τα οποία ξεκίνησαν να λειτουργούν στα πλαίσια ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Ωστόσο, με την λήξη των προγραμμάτων τα εργαστήρια είτε σταμάτησαν να λειτουργούν είτε πλέον υπολειπόμενα...

Στα περισσότερα ιδρύματα ο ελεύθερος χρόνος πηγαίνει... χαμένος και τα άτομα α-

πλώς... παρακολουθούν τηλεόραση ή παραμένουν στα κρεβάτια τους. Κι αυτό ίσως συμβαίνει διότι στους περισσότερους χώρους έχει επικρατήσει το ιατρικό μοντέλο φροντίδας, αν και η αναπηρία δεν αντιμετωπίζεται πλέον ως ασθένεια.

Ακόμα, πρόβλημα δημιουργεί και η απουσία δραστηριοτήτων και προγραμμάτων συντήρησης γνώσεων. Έτσι, άτομα που σε μικρότερη ηλικία είχαν αποκτήσει κάποιες δεξιότητες αυτο-εξυπηρέτησης συνήθως τις χάνουν μέσα στα ιδρύματα.

Τα προβλήματα στα ιδρύματα επιδεινώνονται χρόνο με το χρόνο και εξαιτίας των λιγοστών χρηματοδοτήσεών τους από την Πολιτεία. Αυτό έχει ως συνέπεια να μην μπορούν να κάνουν ανακαινίσεις, να μην μπορούν να αντικαταστήσουν τον παλιό εξοπλισμό τους ή αυτός που έχουν να μένει ανεκμετάλλευτος.

Ο εγκλεισμός στο σπίτι

"Τι θα γίνουν τα παιδιά μας όταν εμείς πεθάνουμε, αρρωστήσουμε ή αδυνατούμε να τα φροντίσουμε;"

Αυτό το ερώτημα βασανίζει δεκάδες οικογένειες στην Ελλάδα. Είναι αναγκασμένες να έχουν συνεχώς κλεισμένα στο σπίτι τα παιδιά τους με βαριές αναπηρίες. Τα υπάρχοντα κέντρα εκπαίδευσης και περιθάλψης που υπάρχουν δεν είναι αρκετά ή δεν λειτουργούν και έτσι δεκάδες άτομα με βαριές αναπηρίες

ζουν...κλεισμένα στο σπίτι.

Το αποτέλεσμα είναι, όπως επιστημαίνεται στην έκθεση της ΕΣΑΕΑ, πολλές οικογένειες να "αιμορραγούν" οικονομικά προκειμένου να καλύψουν φυσικοθεραπείες και εκπαίδευση σε ιδιωτικά ημερήσια κέντρα, αφού τα επιδόματα που παρέχονται είναι...πενιχρά.

Έρευνα για τη διαβίωση των βαριά αναπήρων στο σπίτι δεν έχει γίνει ποτέ στην Ελλάδα. Όπως προκύπτει ωστόσο από αφηγήσεις οικογενειών, ο εγκλεισμός στο σπίτι των βαριά αναπήρων προκαλεί σοβαρά προβλήματα στη συμπεριφορά όχι μόνο των ίδιων αλλά και στα υπόλοιπα μέλη που δεν έχουν αναπηρία. Συχνά μάλιστα ο ένας από τους δύο γονείς αναγκάζεται να σταματήσει την εργασία του για να φροντίζει το παιδί με αναπηρία στο σπίτι.

Όπως τονίζεται στην έκθεση, τα στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας δείχνουν ότι τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην Ελλάδα είναι περίπου 180-200.000. Αν' αυτά φοιτούν σε σχολεία και ειδικές τάξεις περίπου 18.585 δηλαδή κάτι παραπάνω από το 9%. Πόσα απ' αυτά έχουν βαριές αναπηρίες δεν είναι γνωστό. Παρ' όλα αυτά, αν κρίνει κανείς ότι τα ειδικά σχολεία στην Ελλάδα σπάνια δέχονται άτομα με βαριές αναπηρίες - όπως λένε στους γονείς δεν διαθέτουν την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή και το κατάλληλο προσωπικό - τότε τα περισσότερα από αυτά τα παιδιά ζουν...στο σπίτι.

Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες, αναφέρεται στο κείμενο της ΕΣΑΕΑ, δεν είναι μόνο τα οικονομικά: ο εγκλεισμός χειροτερεύει την κατάσταση των ίδιων των ατόμων με αναπηρία. Η έλλειψη υποστηρικτικών υπηρεσιών δημιουργεί προβλήματα συμπεριφοράς (επιθετικότητα, αυτοκαταστροφικότητα).

Συνέπειες όμως έχει ο εγκλεισμός και για τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας που δεν παρουσιάζουν αναπηρία. Πολλές φορές, αδέρφια των βαριά αναπήρων παιδιών αναγκάζονται να αλλάξουν σπίτι όταν σπουδάζουν.

Η πιο τραγική συνέπεια όμως του εγκλεισμού ενός ατόμου με βαριά αναπηρία και πολλα-

πλές ανάγκες εξάρτησης στο σπίτι είναι η διάλυση της οικογένειας. Γονείς που δεν μπορούν να...σπκώσουν το βάρος της φροντίδας εγκαταλείπουν το σπίτι ή καταλήγουν ακόμα και σε απόπειρες αυτοκτονίας. Στοιχεία της ΕΣΑΕΑ δείχνουν ότι το 50% των οικογενειών που έχουν άτομα με αυτισμό είναι διαλυμένες.

Όσοι γονείς έχουν την οικονομική δυνατότητα, σημειώνεται στην έκθεση, στέλνουν τα παιδιά σε ημερήσια ιδιωτικά κέντρα για λίγες ώρες. Εκεί τους προσφέρεται φύλαξη και κάποιου είδους εκπαίδευση, για παράδειγμα λογοθεραπεία, εργοθεραπεία. Σε χειρότερη όμως μοίρα βρίσκονται οι γονείς που δεν έ-

χουν οικονομικές δυνατότητες για να στείλουν τα παιδιά τους με βαριές αναπηρίες σε τέτοια κέντρα αλλά και οι γονείς που μένουν σε πόλεις της Περιφέρειας όπου δεν υπάρχουν τέτοια κέντρα. Η μόνη λύση γι' αυτούς είναι να έχουν έγκλειστα τα παιδιά τους στο σπίτι...

Η οικονομική βοήθεια που προσφέρεται από την Πολιτεία κρίνεται ανεπαρκής. Το μηνιαίο επίδομα που χορηγείται σε άτομα με αναπηρία άνω του 67% είναι μόλις 210 ευρώ και προβλέπεται να γίνει 230 ευρώ το 2007. Ποσό δηλαδή που δεν φτάνει για να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες - εκπαίδευσης και περίθαλψης - ενός ατόμου με βαριά αναπηρία. ■

Η Ετήσια Έκθεση της ΕΣΑΕΑ

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία υποβάλλει κάθε χρόνο στον / στην Πρόεδρο της Βουλής έκθεση αναφερόμενη στην εν γένει αντιμετώπιση των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία. Η έκθεση υποβάλλεται με αφορμή την 3η Δεκεμβρη, την Εθνική ημέρα Ατόμων με Αναπηρία, προκειμένου να αναδεικνύονται θέματα ζωτικής σημασίας για τη ζωή και τα δικαιώματα των πολιτών με αναπηρία.

Τίτλος της φετινής έκθεσης: **"Ατομα με βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες εξάρτησης: οι αποκλεισμένοι ανάμεσα στους αποκλεισμένους"**

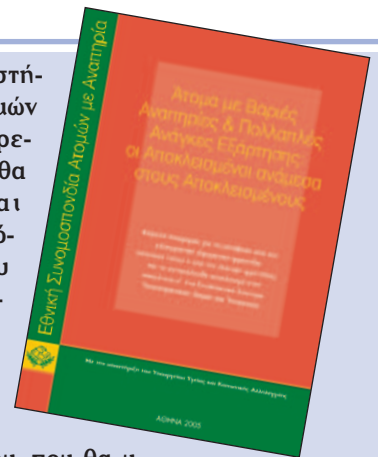
- Κείμενο αναφοράς για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα σ' ένα εναλλακτικό υπο-

στηρικτικό σύστημα δομών και υπηρεσιών.

Με την παραδοχή ότι στην Ελλάδα του 21ου αιώνα δεν μπορούν να υπάρχουν άτομα με αναπηρία που να ζουν σε κατάσταση κοινωνικού εγκλεισμού στα ιδρύματα της χώρας ή στα σπίτια τους και ότι είναι ώριμες οι συνθήκες για ένα βαθύ, ποιοτικό εκσυγχρονισμό του ιδρυματικού πλαισίου που έλκει την καταγωγή του στην εποχή που η Ελλάδα βρισκόταν σε κατάσταση κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής υπό-ανάπτυξης, η έκθεση, που εκδόθηκε στην εμπλουτισμένη της μορφή, επιχειρεί τη διαμόρφωση ενός πλαισίου πολιτικών προτεραιοτήτων για έναν από τους πιο ευαίσθητους τομείς της κοινωνικής πολιτικής, την αποϊδρυματοποίηση, με στόχο την ανάπτυξη

ενός συστήματος δομών και υπηρεσιών που θα βασίζεται στην κοινότητα, που θα τίθεται στην υπηρεσία

του ατόμου, που θα υποστηρίζει την οικογένεια και ταυτόχρονα θα οδηγήσει τη χώρα μας από το κράτος της ιδρυματικής φροντίδας στο κράτος που διασφαλίζει το σεβασμό της αξιοπρέπειας και της ακεραιότητας του πολίτη με αναπηρία και που δημιουργεί συνθήκες ανεμπόδιστης άσκησης των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων τους.

Κοινοτική Πρωτοβουηία EQUAL: το Έργο ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Πρωώθηση της ισότητας ευκαιριών για όλους στην αγορά εργασίας

της Σοφίας Μιζαμτσή
Συντονίστριας του Έργου ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Στο πλαίσιο του Προγράμματος της Κ.Π. EQUAL η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, σε συνεργασία με 14 καταξιωμένους φορείς σε ολόκληρη την χώρα, ανέλαβε τον σχεδιασμό και την υλοποίηση (Ιανουάριος 2002 - Μάρτιος 2005) του Έργου "ΠΡΟΚΛΗΣΗ - Διακρίβωση και Καταπολέμηση των Διακρίσεων στην Απλή και Πολλαπλή τους μορφή που υφίστανται Άτομα με Αναπηρίες στην Αγορά Εργασίας". Το Έργο έχει ως κεντρικό άξονά του την ανίχνευση και καταπολέμηση των δυσκολιών πρόσβασης και παραμονής στην αγορά εργασίας που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία που βιώνουν απλές ή πολλαπλές διακρίσεις, και οι μητέρες παιδιών με αναπηρία (ομάδες στόχος του Έργου). Όσον αφορά στο ζήτημα των πολλαπλών διακρίσεων, το Έργο αναφέρεται στα άτομα με αναπηρία, τα οποία ανήκουν ταυτόχρονα σε μία ή περισσότερες από τις άλλες πληθυσμιακές ομάδες που υφίστανται διακρίσεις και ανισότητες, όπως είναι οι μετανάστες,

τα απεξαρτημένα ή υπό απεξάρτηση άτομα. Επιπλέον, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ανάγκες ενίσχυσης των γυναικών, είτε πρόκειται για γυναίκες με αναπηρία που βιώνουν απλές ή πολλαπλές διακρίσεις, είτε για μητέρες παιδιών με αναπηρία που η ευθύνη φροντίδας του παιδιού τους με αναπηρία, τις εμποδίζει να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Το Έργο υλοποιήθηκε από την Αναπτυξιακή Σύμπραξη ΠΡΟΚΛΗΣΗ την οποία συγκρότησαν φορείς που εκπροσωπούν τις ομάδες-στόχο του Έργου: ΕΣΑΕΑ - Συντονιστής Εταίρος, Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών, Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος, Διεθνής Οργανισμός Μεταναστεύσεως, Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών, Κέντρο Ερευνών σε Θέματα Ισότητας, ΟΑΕΔ, Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδος, καταξιωμένοι τεχνολογικοί φορείς και φορείς με εμπειρία στον τομέα των μελετών (Ινστιτούτο Επεξεργασίας Λόγου, Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας - Ινστιτούτο Πληροφορι-

κής, Systema Technologies A.E., Ευρωπαϊκή Αναπτυξιακή Α.Ε.), φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δημοτικό ΚΕΚ Χολαργού Αττικής, Δημοτική Επιχείρηση Τοπικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης Νεάπολης Θεσσαλονίκης) και το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης ΑΚΜΩΝ.

Η συμβολή του Έργου 'ΠΡΟΚΛΗΣΗ' έγκειται στο ότι έρχεται να καλύψει συγκεκριμένες ανάγκες σε σχέση με την ομάδα στόχο. Είναι κοινά αποδεκτό ότι παρά τα θετικά μέτρα που έχουν θεσπιστεί τα τελευταία 20 χρόνια για τα άτομα με αναπηρία, συνεχίζει να υπάρχει και σε κάποιες περιπτώσεις να εντείνεται ο επαγγελματικός και κοινωνικός αποκλεισμός τους. Ανάμεσα στις αιτίες αυτού του αποκλεισμού είναι και η ύπαρξη προκαταλήψεων και στερεοτύπων σε βάρος της ομάδας στόχου, η ανεπαρκής ή ανύπαρκτη πρόσβαση σε αγαθά, υπηρεσίες και διαδικασίες που σχετίζονται με την αγορά εργασίας (εννιμέρωση, καθοδήγηση, κατάρτιση, απασχόληση).

Βασικές επιδιώξεις του Έργου 'ΠΡΟΚΛΗΣΗ' ήταν:

- Η μελέτη και ανάδειξη των διακρίσεων στην απλή και πολλαπλή τους μορφή και των ιδιαίτερων προβλημάτων που υφίστανται οι ομάδες - στόχος του Έργου σε σχέση με την αγορά εργασίας.
- Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση εργοδοτών και επαγγελματικών φορέων για τις ανάγκες και τις δυνατότητες των ατόμων που ανήκουν στις ομάδες στόχο, με σκοπό την άρση στερεοτύπων και προκαταλήψεων που αναπαράγουν τις απλές και πολλαπλές διακρίσεις.
- Η βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην πληροφόρηση - επικοινωνία, την κατάρτιση και απασχόληση με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.
- Η προώθηση της συνεργασίας και δικτύωσης δομών και φορέων που εκπροσωπούν και υποστηρίζουν τις ομάδες στόχο του Έργου με σκοπό την επίτευξη αποτελεσματικής, ολοκληρωμένης και εξατομικευμένης στήριξης.
- Η κατάρτιση και προώθηση σε θέσεις εργασίας ατόμων από τις ομάδες στόχο.

Οι ανωτέρω επιδιώξεις συμπεριλήφθηκαν σε έναν μεγάλο αριθμό δράσεων που κινούνται γύρω από τους τέσσερις βασικούς άξονες:

1. Έρευνα και διακρίβωση των διακρίσεων
2. Παροχή υποστήριξης
3. Προώθηση και ένταξη στην αγορά εργασίας
4. Καταπολέμηση των διακρίσεων

Άξονας 1. Έρευνα και διακρίβωση των διακρίσεων

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή αποτελεσματικών παρεμβάσεων με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην αγορά εργασίας των ατόμων με αναπηρία που υφίστανται απλές ή πολλαπλές διακρίσεις προϋποθέτει την έρευνα, μελέτη και παρακολούθηση των παραγόντων που εμποδίζουν την ισότιμη ένταξη τους στην αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό ικανοποιήθηκε ένα χρόνο αιτήμα των ατόμων με αναπηρία με την εκπόνηση μελέτης και τη διεξαγωγή τριών πανελλαδικών ερευνών (σε άτομα με αναπηρία, σε δομές στήριξης της απασχόλησης και σε εργοδότες) για την κατάσταση της απασχόλησης των ομάδων - στόχου. Η εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης (χαρακτηριστικά ομάδων-στόχου, επάρκεια υφιστάμενων υπηρεσιών, δομών και συστημάτων στήριξης, μορφές

και βαθμοί διακρίσεων που υφίστανται οι ομάδες-στόχος, ρόλος των εργοδοτών και επαγγελματικών φορέων στην προώθηση της απασχόλησης ομάδων που υφίστανται διακρίσεις, κ.λπ.) ανέδειξε επιμέρους ζητήματα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα παρεμβάσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης των ομάδων-στόχου στην αγορά εργασίας.

Άξονας 2. Παροχή υποστήριξης

Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ως υποστηρικτικών μέσων και ειδικότερα η ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εργαλείων προσβάσιμων στα άτομα με αναπηρία διευκολύνουν την ένταξή τους στην Κοινωνία της Πληροφορίας και διασφαλίζουν την πρόσβαση στην ενημέρωση και επικοινωνία τους σε σχέση με την αγορά εργασίας. Το Έργο ανέπτυξε σημαντικές και καινοτόμες δράσεις όπως: η ανάπτυξη συστήματος υποστήριξης για προσβάσιμη πλοήγηση από όλους με σκοπό την πληροφόρηση και επικοινωνία σε σχέση με την αγορά εργασίας και την πιλοτική λειτουργία του σημείου ενημέρωσης και πληροφό-

ρησης (info - kiosk) στους χώρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης των Δήμων Χολαργού Αττικής και Νεάπολης Θεσσαλονίκης, η πιλοτική ανάπτυξη και εφαρμογή περιβάλλοντος επαγγελματικής κατάρτισης με τη χρήση τεχνολογίας εικονικής πραγματικότητας και συσκευών εξατομικευμένης υποστήριξης ασύρματης τεχνολογίας, καθώς και η ανάπτυξη εκπαιδευτικού εργαλείου βασισμένου στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα για τη διευκόλυνση της κατάρτισης των κωφών και των ατόμων με προβλήματα ακοής.

Η αναβάθμιση υφιστάμενων υπηρεσιών μέσω της ένταξης της διάστασης της αναπηρίας και η παροχή συντονισμένης ενημέρωσης και καθοδήγησης, αποτελούν σημαντικά συστατικά στοιχεία για την υποστήριξη και προώθηση των ατόμων με αναπηρία στον τομέα της απασχόλησης. Οι δράσεις επιμόρφωσης 27 συμβούλων απασχόλησης και στελεχών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σε θέματα αναπηρίας και διακρίσεων, και ανάπτυξης και λειτουργίας μιας καινοτόμου one-stop-shop υπηρεσίας με έδρα την ΕΣΑΕΑ, ενίσχυσαν τόσο το πεδίο της αναβάθμισης των δομών και υπηρεσιών όσο και αυτό της ενημέρωσης, στήριξης και καθοδήγησης των ατόμων με αναπηρία στον τομέα της απασχόλησης.

Άξονας 3. Προώθηση και ένταξη στην αγορά εργασίας

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης προσβάσιμων στα άτομα με αναπηρία και προσανατολισμένων στις ιδιαίτερες ανάγκες τους συντελεί στη βελτίωση των δεξιοτήτων τους και διευκολύνει την προώθηση και ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Σε αυτό θα πρέπει να προστεθεί η δυνατότητα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας, μέσα από την παροχή προγραμμάτων επιδοτούμενης απασχόλησης, τα οποία επιτυγχάνουν τη διασύνδεση της κατάρτισης με την αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν 4 προγράμματα κατάρτισης για 50 άτομα με αναπηρία με σκοπό τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους στη χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, με την παράλληλη χρήση εκπαιδευτικών τεχνολογικών εφαρμογών που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του Έργου. Με σκοπό την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας το Έργο παρείχε τη δυνατότητα σε 46 καταρτισθέντα άτομα να τοποθετηθούν σε θέσεις εργασίας για διάστημα εννέα μηνών, με την επιπρόσθετη δυνατότητα παραμονής

τους στην ίδια θέση εργασίας, για τα επόμενα τέσσερα έτη.

Άξονας 4. Καταπολέμηση των διακρίσεων

Θεμελιώδες ζήτημα για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία και προϋπόθεση για συμπεριφορές και πρακτικές χωρίς διακρίσεις είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας. Κρίσιμη δε σημασία για την ένταξη στην αγορά εργασίας των ατόμων με αναπηρία έχει και η στάση των εργοδοτών, στην οποία πολλές φορές εμπεριέχονται στερεότυπα και προκαταλήψεις. Συνακόλουθα, δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης εργοδοτών και επαγγελματικών φορέων, ευρύτερου κοινού αλλά και φορέων που συμμετέχουν στο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών απασχόλησης, συμβάλλουν σημαντικά στην προώθηση της απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, επιχειρήθηκε η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργοδοτών και των επαγγελματικών φορέων σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία που βιώνουν απλή ή πολλαπλή διάκριση, τις δυνατότητές τους, και τα οφέλη για την κοινωνία και την οικονομία γενικώς

τερα μέσα από την αξιοποίησή τους ως παραγωγικό δυναμικό. Παράλληλα, οι καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης επιχείρησαν τόσο την ανάδειξη θεμάτων που αφορούν στο ρόλο και στην κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων, ως σημαντικών παραγόντων στην προώθηση της απασχόλησης των ατόμων της ομάδα στόχου, όσο και τη δημιουργία ενός Δικτύου Κοινωνικά Ευαισθητοποιημένων Εργοδοτών.

Για τη διάχυση των αποτελεσμάτων και των καλών πρακτικών του Έργου ΠΡΟΚΛΗΣΗ στις ομάδες-στόχο, το ευρύ κοινό, τους δημόσιους και επαγγελματικούς φορείς, πραγματοποιήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του Έργου πλήθος ενεργειών δημοσιότητας και πληροφόρησης. Περαιτέρω, οι δράσεις διάχυσης των αποτελεσμάτων του Έργου τροφοδότησαν έναν ευρύ δημόσιο, κοινωνικό και πολιτικό διάλογο και παρείχαν τη δυνατότητα ανάδειξης θεμάτων ζωτικής σημασίας για τις ομάδες στόχο. Ενδεικτικά αναφέρονται δράσεις όπως: ημερίδες και συνέδρια, έκδοση ηλεκτρονικού (cd-rom, dvd-rom), οπτικοακουστικού (ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά σποτ) και έντυπου υλικού ενημέρωσης (έντυπα, οδηγοί, δημοσιεύσεις, δελτία τύπου κ.ά.), ιστοσελίδα, ενημέρωση Τοπικών Συλλόγων και Φορέων που εκπροσωπούν τις ομάδες-στόχο κ.ά. Τέλος, η ενεργή συμμετοχή της ΑΣ ΠΡΟΚΛΗΣΗ σε Θεματικά Δίκτυα, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε ε-

θνικό επίπεδο, ανέδειξε καλές πρακτικές του Έργου με σκοπό το οριζόντιο και κάθετο mainstreaming. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η ΑΣ συμμετείχε στις ομάδες εργασίας "Άτομα με Αναπηρίες" και "Εμπλοκή των επιχειρηματιών" του Ευρωπαϊκού Θεματικού Δικτύου "Απασχολησιμότητα", ενώ σε εθνικό επίπεδο, συμμετείχε στο Εθνικό Θεματικό Δίκτυο "Βελτίωση Δομών Απασχόλησης και ΣΥΥ στα πλαίσια της Μετεξέλιξης τους σε Ενιαία Σημεία Επαφής".

Αντί επιλόγου

Η βασική πρόκληση που προσπάθησε να αντιμετωπίσει το Έργο ΠΡΟΚΛΗΣΗ συνίσταται στον τρόπο κάλυψης της ανεπάρκειας των μονοδιάστατων ρυθμίσεων και παρεμβάσεων που στην περίπτωση των ατόμων με αναπηρία που βιώνουν απλές και πολλαπλές διακρίσεις αποδεικνύονται πολλές φορές αναποτελεσματικές για την κοινωνική τους ενσωμάτωση. Σε αυτή την περίπτωση το Έργο ήρθε να αντιμετωπίσει τα κενά της υφιστάμενης νομοθεσίας, την απουσία ολοκληρωμένης στρατηγικής των κρατικών φορέων, καθώς και την αδράνεια και ενίοτε την αρνητική στάση της κοινωνίας των πολιτών στον εν λόγω τομέα. Στην ουσία πρόκειται για την επίτευξη στην πράξη καλών πρακτικών επικοινωνίας, συνεργασίας και εντέλει συνέργειας όλων των εμπλεκόμενων φορέων, για την αξιοποίηση των υφι-

στάμενων και τη δημιουργία νέων ευκαιριών επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρία που υφίστανται απλές ή πολλαπλές διακρίσεις.

Ο συντονισμός και η διαχείριση ενός τέτοιου καινοτόμου εγχειρήματος, αποδείχτηκε δύσκολος και πρωτόγνωρος στην πράξη, συνιστώντας στην πραγματικότητα μια πρόκληση τόσο για τον τριτοβάθμιο κοινωνικό-συνδικαλιστικό φορέα της χώρας, την ΕΣΑΕΑ, που είχε την ευθύνη συντονισμού του Έργου, όσο και για όλους τους συμμετέχοντες φορείς και πρόσωπα.

Κλείνοντας, κρίνεται απαραίτητο να σημειωθεί το προφανές: ότι δηλαδή η όποια προσπάθεια για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών για όλους στην αγορά εργασίας θα πρέπει να έχει προοπτική, συνέπεια και συνέχεια και δε θα πρέπει να εξαντλείται σε περιστασιακά προγράμματα. Το βασικότερο από όλα όμως είναι ότι σε κάθε περίπτωση οι παρεμβάσεις θα πρέπει να σχεδιάζονται, να υλοποιούνται και να αξιολογούνται με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των ατόμων με αναπηρία μέσω των φορέων εκπροσώπησής τους. Το Έργο ΠΡΟΚΛΗΣΗ, και προς αυτή την κατεύθυνση, αποτέλεσε στην πράξη ένα επιτυχημένο παράδειγμα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Έργο ΠΡΟΚΛΗΣΗ μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα: www.proklisi.gr ■

Το Έργο ΠΡΟΚΛΗΣΗ εντάσσεται στο Πρόγραμμα της Κοινωνικής Πρωτοβουλίας EQUAL, Υποπρόγραμμα 1: 'Απασχολησιμότητα', Μέτρο 1.1: 'Διευκόλυνση της πρόσβασης και επιστροφής στην αγορά εργασίας' και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Επανεξελέγη Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία ο κ. Γιάννης Βαρδακαστιάνης

Ετήσια Γενική Συνέλευση στη Βαρκελώνη

Είκοσι εννέα (29) χώρες και πενήντα (50) ευρωπαϊκές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις συμμετείχαν στην ετήσια 9η Γενική Συνέλευση του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία που πραγματοποιήθηκε στη Βαρκελώνη από τις 28 ως τις 30 Μαΐου 2005.

Στην ετήσια Συνέλευση επανεξελέγη Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία ο κ. Γιάννης Βαρδακαστιάνης, για μια νέα τετραετή θητεία. "Σήμερα, η ικανότητά μας να παλέψουμε για τα δικαιώματά μας και να προστατεύσουμε 50 εκατομμύρια άτομα με αναπηρία στη διευρυμένη Ευρώπη είναι ισχυρότερη απ' ό,τι στο παρελθόν και αυτή η ετήσια Συνέλευση το απέδειξε" δήλωσε ο κ. Βαρδακαστιάνης, μετά την εκλογή του. Υπογράμμισε, επίσης, την ανάγκη να περάσουν από τα λόγια στις πράξεις όλες οι χώρες-μέλη αλλά και να διασφαλίσουν μια πραγματική κοινωνική ένταξη στα άτομα με αναπηρία. "Θα στείλω ένα δυνα-

τό μήνυμα από την Βαρκελώνη. Τα άτομα με αναπηρία δεν θα ανεχθούν ποτέ να γίνουν πολίτες δεύτερης κατηγορίας και θα αγωνιστούν για τα δικαιώματά τους" κατέληξε ο κ. Βαρδακαστιάνης.

"Ήρθε η ώρα που τα λόγια και οι προθέσεις γίνονται συγκεκριμένες πράξεις. Στην Ισπανία προωθούμε νέες πολιτικές που θα επιτρέψουν στα άτομα με αναπηρία να ζουν όπως όλοι οι πολίτες" σημείωσε με τη σειρά της η María Teresa Fernandez de la Vega Sanz, αντιπρόεδρος της ισπανικής κυβέρνησης. Ο Joan Clos, δήμαρχος της Βαρκελώνης επεσήμανε τη σημαντική συμβολή των ατόμων με αναπηρία στην καλύτερη της ζωής μέσα στην πόλη. "Τα άτομα με αναπηρία βοήθησαν σημαντικά και πριν από αρκετά χρόνια μας έδειξαν πώς να κάνουμε κάποια πράγματα καλύτερα για τον κάθε πολίτη. Στην πόλη μας η έννοια της προσβασιμότητας μπήκε προοδευτικά στη γενικότερη πολιτική μας και είμαστε περήφανοι γι'

αυτό" σημείωσε ο κ. Clos.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης στα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Προγράμματα και στη Συνθήκη του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, ενώ υιοθετήθηκαν δύο σημαντικές τροπολογίες που θα ανακοινωθούν στις αντίστοιχες ηγεσίες των 25 χωρών-μελών.

Στο άνοιγμα των εργασιών της Συνέλευσης, η ισπανίδα ευρωβουλευτής Iratxe Garcia συνεχάρη το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία για το έργο και το ρόλο που διαδραματίζει σε ευρωπαϊκό επίπεδο. "Τα άτομα με αναπηρία παίζουν ένα ρόλο κλειδί στην οικοδόμηση της κοινωνικής Ευρώπης, στην οποία όλοι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα να επηρεάζουν τις αποφάσεις" είπε και κατέληξε: "Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να γίνεται διάθεση δημοσίου χρήματος, όπως είναι τα Διαρθρωτικά Ταμεία, για να υψώνονται κι άλλα τείχη στην Ευρώπη".

Σοφία Γιαννακά

Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία

Η οργάνωση εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία στην Ε.Ε.

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία (European Disability Forum - EDF) είναι μια ευρωπαϊκή μη κυβερνητική οργάνωση, με έδρα τις Βρυξέλλες. Ιδρύθηκε το 1996 από οργανώσεις ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους προκειμένου να υπερασπιστεί ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος για όλες τις κατηγορίες αναπηρίας και να αποτελέσει έναν ανεξάρτητο και ισχυρό φορέα εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία στην Ε.Ε.. Το Φόρουμ, πριν τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούσε περισσότερα από 37 εκατομμύρια άτομα με αναπηρία ενώ με την πρόσφατη προσχώρηση των νέων χωρών ο αριθμός αυτός έχει αυξηθεί στα 50 εκατομμύρια. Στην Προεδρία αλλά και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φόρουμ βρίσκονται δύο πρόσωπα από την Ελλάδα: στην Προεδρία από το 1999 ο κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης, που είναι και Πρόεδρος της Εθνικής

Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΕΑ), και ο κ. Χρίστος Αλεξίου ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Φόρουμ μέχρι το Μάιο του 2005 και από το Μάιο του 2005 ως μέλος της επιτροπής για τα οικονομικά και εκπρόσωπος της ΕΣΑΕΑ στο Δ.Σ. του Φόρουμ με την ιδιότητα του παρατηρητή.

Σκοπός της ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία ήταν η εκπροσώπηση των ατόμων με αναπηρία στο διάλογο με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις άλλες ευρωπαϊκές αρχές. Οι οργανώσεις, που συγκρότησαν το Φόρουμ, συναισθάνθηκαν τη μεγάλη σημασία των αποφάσεων που παίρνονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον αντίκτυπο αυτών στη ζωή εκατομμυρίων ατόμων με αναπηρία, αναγνώρισαν την ανάγκη να εγκαθιδρυσουν μία πραγματικά αντιπροσωπευτική οργάνωση που θα μπορούσε να καταπιαστεί με ευρωπαϊκά

θέματα που αφορούν στα μέλη τους καθώς και την ανάγκη ανάπτυξης στρατηγικού έργου και συστηματικού ελέγχου των νομοθετικών προτάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σήμερα το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία έχει αναγνωριστεί από τον Ο.Η.Ε. και από ευρωπαϊκούς φορείς - το Συμβούλιο της Ευρώπης, τους Ευρωπαϊκούς Κοινωνικούς Εταίρους και άλλες κοινωνικές ΜΚΟ - ως την σημαντικότερη οργάνωση - ομπρέλα που εκπροσωπεί τα άτομα με αναπηρία στην Ευρώπη.

Η άμεση ανάμειξη των ατόμων με αναπηρία και των γονιών των ατόμων που δεν μπορούν να εκπροσωπήσουν τον εαυτό τους καθώς και η δημοκρατική και αντιπροσωπευτική δομή είναι εγγύηση τόσο στο καταστατικό του Φόρουμ όσο και στην λειτουργία του. Η δομή και η σύνθεσή του εξασφαλίζει το σεβασμό των απόψεων των διαφορετικών κατηγοριών αναπηρι-

ας και των διαφορετικών εθνικών και πολιτιστικών προσεγγίσεων, αντικατοπτρίζοντας ένα ευρύ πεδίο ενδιαφερόντων που καλύπτει όλο το ευρωπαϊκό αναπηρικό κίνημα και μια πλατιά γεωγραφική βάση.

Συγκεκριμένα, η δομή και η σύνθεση των καταστατικών οργάνων του Φόρουμ στηρίζεται σε δύο πυλώνες: Ο πρώτος πυλώνας απαρτίζεται από τα Εθνικά Συμβούλια Ατόμων με Αναπηρία των κρατών - μελών της Ε.Ε. καθώς και της Ισλανδίας και της Νορβηγίας (τακτικά μέλη), και από τα Εθνικά Συμβούλια Ατόμων με Αναπηρία των χωρών που βρίσκονται στη διαδικασία προσχώρησης στην Ε.Ε. (μέλη - παρατηρητές). Ο δεύτερος πυλώνας αποτελείται από περισσότερες από 70 ευρωπαϊκές αναπηρικές ΜΚΟ, οι οποίες εκπροσωπούν διαφορετικές κατηγορίες αναπηρίας ή τομείς δραστηριοτήτων (τακτικά μέλη).

Επίσης, ως συνδεδεμένα ή αρωγά μέλη του Φόρουμ μπορούν να γίνουν διάφοροι σύλλογοι ατόμων με αναπηρία από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες που εργάζονται σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς που δεσμεύονται να σέβονται και να υποστηρίζουν το σκοπό και τους στόχους του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, καθώς επί-

σης φυσικά πρόσωπα που ενδιαφέρονται για τις δραστηριότητες του Φόρουμ.

Ένα έργο γεμάτο προκλήσεις

Οι στόχοι του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία έχουν σχέση με την προώθηση των ανθρωπίνων, πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και την εξίσωση των ευκαιριών για όλους. Το Φόρουμ επιδιώκει τη δημιουργία πολιτικού πλαισίου, όπου η αναπηρία θα στηρίζεται στην ισότητα των ευκαιριών και θα απέχει από την ιδέα που θέλει τα άτομα με αναπηρία ως παθητικούς αποδέκτες φροντίδας και φιλανθρωπίας σε βάρος της αυτονομίας και της ισοσύτητας. Με βάση αυτήν την προσέγγιση, η δράση του Φόρουμ επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στην άσκηση επιρροής επί των διαφόρων πρωτοβουλιών και πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι σημαντικές για τη ζωή των ατόμων με αναπηρία.

Το Φόρουμ αναλαμβάνει πρωτοβουλίες σχετικά με το πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τομείς όπως: η καταπολέμηση των διακρίσεων, τα μέσα μεταφοράς, η κοινωνία της πληροφορίας, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η εκπαίδευση, η ε-

παγγελματική κατάρτιση, η απασχόληση, η αναπτυξιακή συνεργασία, οι ίσες ευκαιρίες μεταξύ ανδρών και γυναικών, οι νέοι, ο αθλητισμός, η καθολική πρόσβαση.

Πώς προωθεί το Φόρουμ τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία;

Το Φόρουμ έχει επαφές με τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- Το Φόρουμ συνεργάζεται στενά και υποστηρίζει παρέχοντας γραμματειακή υποστήριξη τη Διακομματική Ομάδα για την αναπηρία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αποστολή της οποίας είναι η προάσπιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των άλλων θεσμικών οργάνων της Ε.Ε.,
- Το Φόρουμ διατηρεί επαφές με όλες τις Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έχει αναπτύξει έναν ιδιαίτερα σημαντικό διάλογο με τη Γενική Διεύθυνση "Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων" και με το γραφείο για θέματα αναπηρίας της συγκεκριμένης διεύθυνσης,
- Το έργο του Φόρουμ με

το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματοποιείται κυρίως μέσω των Εθνικών Συμβουλίων Ατόμων με Αναπηρία. Επίκεντρο της προσοχής αποτελεί το κράτος - μέλος που έχει την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε εξάμηνο, το Φόρουμ συντάσσει, βάσει του προγράμματος εργασίας της Προεδρίας της Ε.Ε., ένα Μνημόνιο προς την Προεδρία προκειμένου να επισημάνει στο Συμβούλιο τις προτεραιότητες των ατόμων με αναπηρία,

- Το Φόρουμ διατηρεί επίσης τακτικό διάλογο με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και με την Επιτροπή των

Περιφερειών για όλα τα θέματα που αφορούν στα άτομα με αναπηρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Φόρουμ συνάπτει συμμάχους με άλλες κοινωνικές ΜΚΟ:

- Το Φόρουμ είναι ενεργό μέλος της Πλατφόρμας των ευρωπαϊκών κοινωνικών ΜΚΟ, της κεντρικής οργάνωσης που εκπροσωπεί όλες τις κοινωνικές ΜΚΟ στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Εκτελεστική Επιτροπή της οποίας συμμετέχει ο Πρόεδρος του Φόρουμ κ. Γ. Βαρδακαστάνης ως μέλος.
- Το Φόρουμ είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών (European

Women's Lobby, EWL), προκειμένου να διασφαλίσει την ένταξη της διάστασης της αναπηρίας στο λόμπι και συγκεκριμένα να κάνει ορατά τα δικαιώματα των κοριτσιών και των γυναικών με αναπηρία, καθώς και των μητέρων παιδιών με αναπηρία.

Το Φόρουμ διατηρεί επαφές με διεθνείς οργανισμούς, όπως:

- Τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ILO),
- Την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO),
- και το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών.

Θ.Α. ■

Συμμετοχή:

Το να γίνετε αρωγό μέλος του Φόρουμ σημαίνει ότι:

- ✓ επωφελείστε από ένα ισχυρό δίκτυο και συμβάλλετε στο έργο και τις εκστρατείες του σχετικά με τις πολιτικές, τη νομοθεσία και τα προγράμματα της Ε.Ε.,
- ✓ είστε οι πρώτοι που λαμβάνετε πληροφορίες για τις τελευταίες εξελίξεις στην Ε.Ε. σε θέματα αναπηρίας, μέσω δημοσιεύσεων, ενημερωτικών δελτίων και του δικτυακού τόπου "Μόνο για Μέλη" του Φόρουμ,
- ✓ εδραιώνετε νέες εταιρικές σχέσεις για τις πρωτοβουλίες και τις εκδηλώσεις σας, αποκτάτε εμπειρίες και αναπτύσσετε νέες ιδέες μέσω της ανταλλαγής ορθών πρακτικών με τα άλλα μέλη του δικτύου,

- ✓ διαδίδετε πληροφορίες σχετικά με τη δική σας οργάνωση, συμμετέχοντας στις δημοσιεύσεις μας και εισάγοντας σύνδεσμο με τη διεύθυνση του δικού σας δικτυακού τόπου και μια σύντομη περιγραφή της οργάνωσής σας στον δικτυακό τόπο του Φόρουμ,
- ✓ μας βοηθάτε να αναπτύξουμε νέες εκστρατείες και σχέδια με τις ιδέες, τις δωρεές ή / και τη χορηγία σας.

Εάν επιθυμείτε να λάβετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πώς μπορείτε να γίνετε αρωγό μέλος του Φόρουμ μπορείτε να επικοινωνείτε στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Disability Forum

39-41 Rue du Commerce

1000- Brussels

Tel: + 32 2 282 46 00

Fax: + 32 2 282 46 09

E - mail: membership@edffeph.org

Web: www.edf-feph.org

Προς μια σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία

του Stefan Tromel

Συμβούλου στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία

Το Νοέμβριο του 2001, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών σχεδόν απροσδόκητα και ακολουθώντας την πρόταση της Κυβέρνησης του Μεξικού, αποφάσισε τη σύσταση μιας Ad Hoc Επιτροπής με στόχο τη μελέτη προτάσεων προς μία Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Προτάσεις για μια τέτοια Σύμβαση είχαν γίνει και παλαιότερα τη δεκαετία του '80 αλλά δεν έτυχαν επαρκούς πολιτικής υποστήριξης. Το βασικό αποτέλεσμα εκείνων των προσπαθειών ήταν η υιοθέτηση των Πρότυπων Κανόνων του Ο.Η.Ε. για την Εξίσωση των Ευκαιριών για τα Άτομα με Αναπηρία το 1993. Οι Πρότυποι Κανόνες, οι οποίοι ήταν πολύ σημαντικοί, είχαν μία σημαντική αδυναμία: δεν ήταν νομικά δεσμευτικοί. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά με τη μελλοντική Σύμβαση, η οποία θα είναι δεσμευτική για εκείνα τα κράτη μέλη τα οποία θα την επικυρώσουν. Από την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, έχουν ήδη πραγματοποιηθεί πέντε συναντήσεις της Ad Hoc Επιτροπής...

Η πρώτη συνάντηση έλαβε χώρα το καλοκαίρι του 2002, εστιάζοντας σε ένα βασικό ερώτημα: υπάρχει πραγματικά η ανάγκη κατάρτισης αυτής της ειδικής Σύμβασης; Πολλοί διαφώνησαν, αναφέροντας ότι οι έξι ήδη υπάρχουσες Συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα καλύπτουν και τα άτομα με αναπηρία. Οι ΜΚΟ των ατόμων με ανα-

πηρία έδωσαν σειρά από παραδείγματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων ατόμων με αναπηρία και υποστήριξαν με έμφαση το γεγονός ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία έχουν ευρέως αγνοηθεί από το διεθνές σύστημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ένα κείμενο που παρουσιάστηκε το 2001 από τον Gerard Quinn και την Theresia Degener για το γραφείο του Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε. όσον αφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε διεθνές επίπεδο, κατέληγε στο ίδιο συμπέρασμα. Αν και τελευταία έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος στην ένταξη της διάστασης της αναπηρίας, τα θέματα αναπηρίας παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αόρατα στο σύστημα, κάτι στο οποίο η Σύμβαση πρέπει να δώσει ένα τέλος.

Επίσης, ένα άλλο σημαντικό συμπέρασμα της πρώτης συνάντησης ήταν η αναγνώριση, εξ αρχής, του ρόλου - κλειδί που πρέπει να διαδραματίσουν οι ΜΚΟ που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία σε αυτήν τη διαδικασία. Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία (EDF) πήρε μέρος στην πρώτη συνάντηση και συνέβαλε καθοριστικά στην προώθηση της ονομαζόμενης Διεθνούς Συμμαχίας για την Αναπηρία (IDC), ενός δικτύου διεθνών, περιφερειακών και εθνικών οργανώσεων ατόμων με αναπηρία, η οποία έως τώρα έχει παίξει πολύ σημαντικό ρόλο. "Τίπο-

τα για εμάς χωρίς εμάς" είναι το σλόγκαν της Διεθνούς Συμμαχίας.

Η δεύτερη συνάντηση (Μάιος 2003) ξεκίνησε πολύ θετικά. Με ελάχιστες εξαιρέσεις, όλα τα κράτη μέλη αποδέχθηκαν ότι υπάρχει η ανάγκη για μια τέτοια Σύμβαση. Εφόσον οι γυναίκες έχουν τη δική τους Σύμβαση (Σύμβαση σε βάρος όλων των μορφών διάκρισης που βιώνουν οι γυναίκες, CEDAW), τα παιδιά (Σύμβαση για τα Δικαιώματα των παιδιών, CRC) και οι εθνικές μειονότητες, τότε και τα άτομα με αναπηρία έχουν ανάγκη από μία ειδική Σύμβαση για την προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Κατά τη διάρκεια αυτής της δεύτερης συνάντησης, πάρθηκε η απόφαση σύστασης ομάδας εργασίας, η οποία θα προετοιμάσει το πρώτο σχέδιο κειμένου της Σύμβασης. Από τα 40 μέλη της ομάδας εργασίας, τα 12 προέρχονταν από αναπηρικές ΜΚΟ, εκ των οποίων το ένα μέλος ήταν ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία κ. Γιάννης Βαρδακαστάνης.

Κατά τη διάρκεια δύο εξουθενωτικών αλλά άκρως χρήσιμων εβδομάδων το Ιανουάριο του 2004, η ομάδα εργασίας κατήρτισε αυτό που ακόμα και σήμερα αποτελεί τη βάση διαπραγμάτευσης για τη Σύμβαση.

Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε από την ομάδα εργασίας ήταν η εστίαση σε όλες τις κατηγορίες ανθρωπίνων δικαιωμάτων (πολιτικά, οικονομικά, πο-

λιτισμικά και κοινωνικά) και η πρόβλεψη μέτρων, τα οποία θα διασφαλίσουν την πλήρη και αποτελεσματική απολαβή αυτών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από όλα τα άτομα με αναπηρία. Δεν αφορά ειδικά δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, αλλά διασφάλιση ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν τις ίδιες ευκαιρίες όπως οι άλλοι στην απολαβή των δικαιωμάτων τους.

Κάθε άρθρο του σχεδίου κειμένου εστιάζει σε ένα επιμέρους δικαίωμα. Για παράδειγμα στο δικαίωμα στη ζωή, στο δικαίωμα στην εκπαίδευση, στο δικαίωμα στην απασχόληση, στο δικαίωμα στο πολιτισμό, στο δικαίωμα για επαρκείς όρους διαβίωσης, στο δικαίωμα να είσαι ελεύθερος από βία και κακοποίηση, στο δικαίωμα να είσαι ελεύθερος από βασανιστήρια και εξευτελιστική μεταχείριση.

Ενώ οι Συμβάσεις για τις γυναίκες και τις εθνικές μειονότητες είναι και οι δύο Συμβάσεις καταπολέμησης διακρίσεων, η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, αν και έχει την πολύ δυνατή διάσταση της μη - διάκρισης, πηγαίνει παραπέρα και περιλαμβάνει επίσης αυτό που ονομάζουμε θετικά μέτρα δράσης.

Μία πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση έγινε γύρω από το θέμα της πρόληψης. Τελικά, έγινε ξεκάθαρο ότι αυτή η Σύμβαση δε θα αντιμετωπίσει το θέμα της πρόληψης της αναπηρίας. Πρόκειται για μία Σύμβαση, η οποία θα αντιμετωπίσει το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και δεν υπάρχει χώρος για το θέμα της πρόληψης. Αυτό δε σημαίνει ότι το θέμα της πρόληψης δεν είναι σημαντικό, αλλά δεν ανήκει σε μία Σύμβαση η οποία μεταξύ άλλων βασικών αρχών της είναι και η αναγνώριση της αναπηρίας ως στοιχείο της ανθρώπινης ποικιλομορφίας.

Από το Ιανουάριο του 2004, τρεις επιπλέον συναντήσεις της Ad Hoc Επιτροπής έχουν πραγματοποιηθεί εστιάζοντας σε διαφορετικά κάθε φορά σχέδια άρθρων. Μεταξύ 180 κρατών με-

λών των Ηνωμένων Εθνών έγιναν διαπραγματεύσεις, με τη συμμετοχή και των αναπηρικών ΜΚΟ, και συνεπώς η εξέλιξη της διαδικασίας μερικές φορές ήταν πολύ αργή.

Μερικά από τα πιο διαμφισβητούμενα θέματα είναι:

- Το θέμα της νομικής ιδιότητας. Ο στόχος της Διεθνούς Συμμαχίας για την Αναπηρία (IDC) είναι η μετάβαση από το μοντέλο της λήψης αποφάσεων εκ μέρους των ατόμων με αναπηρία στη συμμετοχική λήψη αποφάσεων, έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρία να μη χάσουν τη νομική τους ιδιότητα.
- Η απαγόρευση της εξαναγκαστικής ιδρυματοποίησης και της ακούσιας ιατρικής θεραπείας.
- Η υποχρέωση να παρέχεται πληροφορία σε προσβάσιμη μορφή όχι μόνο από τις δημόσιες αρχές αλλά και από το ιδιωτικό τομέα.
- Η επίσημη αναγνώριση της νοηματικής γλώσσας.

Ένα άλλο επίσης σύνθετο ζήτημα, το οποίο δε συζητήθηκε ακόμη λεπτομερειακά είναι εάν η Σύμβαση πρέπει να περιλαμβάνει ένα ορισμό της αναπηρίας ή του ατόμου με αναπηρία. Το κύριο επιχείρημα υπέρ ενός ορισμού είναι ότι η απουσία του σημαίνει ότι πολλά άτομα με αναπηρία (όπως τα άτομα με ψυχο-κοινωνική αναπηρία) πιθανότατα να μην καλύπτονται από τη Σύμβαση σε πολλές χώρες. Τελικώς, η εύρεση ενός κοινά αποδεκτού ορισμού μεταξύ των 180 χωρών φαίνεται μάλλον δύσκολη.

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία έπαιξε ενεργό ρόλο όχι μόνο μέσα στη Διεθνή Συμμαχία για την Αναπηρία, αλλά άσκησε πίεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι ο βασικό παίχτης αυτών των διαπραγματεύσεων, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι η Ε.Ε. θα έχει θετική θέση στα ζητήματα - κλειδί. Η Ε.Ε. συντονίζει τη συμβολή

της στη Σύμβαση μέσω μιας ειδικής ομάδας εργασίας, η οποία συναντιέται ενδιάμεσα των συναντήσεων της Ad Hoc Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία έχει προσκληθεί σε τρεις από τις συναντήσεις τους, ενώ για το μήνα Ιούλιο του 2005 έχουν προγραμματίσει μία ημερίδα στο πλαίσιο της Βρετανικής Προεδρίας.

Η επόμενη συνάντηση της Ad Hoc Επιτροπής θα πραγματοποιηθεί στις αρχές του Αυγούστου του 2005. Ακόμη δύο εβδομάδες εντατικών συζητήσεων με πολλά δύσκολα και ενδιαφέροντα θέματα: διεθνή συνεργασία, γυναίκες με αναπηρία, παιδιά με αναπηρία, εκπαίδευση, απασχόληση, προσβασιμότητα, πρόσβαση στον πολιτισμό, κοινωνική ασφάλεια, όροι διαβίωσης και παρακολούθηση.

Δεν είναι εύκολο η Σύμβαση να κλείσει όταν η διαδικασία των διαπραγματεύσεων θα έχει τελειώσει. Μερικές Συμβάσεις πήραν πάνω από δέκα χρόνια για να συμφωνηθούν. Παρόλα αυτά μερικοί από εμάς, που είμαστε πιο αισιόδοξοι, πιστεύουμε ότι αυτή η διαδικασία μπορεί να ολοκληρωθεί μέχρι το 2006.

Όταν υιοθετηθεί, η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ όταν ένα ικανοποιητικός αριθμός κρατών μελών των Ηνωμένων Εθνών θα έχουν υπογράψει και επικυρώσει τη Σύμβαση. Θα είναι επίσης σημαντικό για τις εθνικές αναπηρικές οργανώσεις να είναι ενεργές όσο αφορά στην επιτάχυνση της διαδικασίας υιοθέτησης της Σύμβασης στη χώρα τους.

Από το αναπηρικό κίνημα έχουν ειπωθεί πολλά γύρω από τη απαιτούμενη μετάβαση στις πολιτικές για την αναπηρία. Κατά τη γνώμη μου αυτή η Σύμβαση μπορεί να συμβάλει καθοριστικά σε αυτήν τη μετάβαση από τη φιλανθρωπία και το ιατρικό μοντέλο στο μοντέλο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για την αναπηρία. ■

Φυσική Αγωγή

& Ψυχαγωγία

της Σάσας Αναστασίου

Ατομα με αναπηρία. Κάθε μέρα, σε κάθε τους βήμα η διαφορετικότητά τους στέκεται φραγμός σε ότι σε μας μοιάζει...αυτονόμο. Ένας περίπατος στην εξοχή, μια πολύχρωμη μπάλα, ένας χορός ή απλώς η κατανόηση ενός κανόνα παιχνιδιού αποτελεί για τα άτομα αυτά μια επίπονη, δύσκολη και συνήθως απροσπλάστη διαδικασία. Η ερώτηση που τίθεται δεν είναι αν τα άτομα με αναπηρία μπορούν να γυμναστούν, να παίξουν ή να χορέψουν, αλλά αν υπάρχει ο τρόπος, ο χώρος και κυρίως η βοήθεια για να το επιτύχουν. Οι πιο απαισιόδοξοι θα απαντούσαν πως "όχι", όμως, η αλήθεια κρύβεται πίσω από επτά λέξεις: "Φυσική Αγωγή και Ψυχαγωγία Ατόμων με Αναπηρία". Έτσι, τιτλοφορείται το πρόγραμμα που εδώ και τρία χρόνια κάνει πράξη όλα τα παραπάνω δίνοντας την ευκαιρία στα άτομα με αναπηρία να μάθουν πως να παίρνουν πρωτοβουλίες, να κατανοούν τους κανόνες ενός παιχνιδιού, να συνεργάζονται μεταξύ τους και κυρίως να απολαμβάνουν την καθημερινότητά τους.

"Η προσπάθεια ξεκίνησε το 2000, αμέσως μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Sidney",

θυμάται ο επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος κ. Δημήτρης Σκλαβούνος. "Η σκέψη αυτή βέβαια υπήρχε από πριν, γνωρίζοντας τα θετικά αποτελέσματα της άθλησης γενικότερα και εκτιμώντας τη σημαντικότητα της υλοποίησης ενός προγράμματος άθλησης σε άτομα που διαμένουν σε Κέντρα κλειστής περίθαλψης. Το 2000, η σκέψη για την υλοποίηση ενός τέτοιου προγράμματος ωρίμασε και ο καιρός επέτρεψε την έναρξή του".

Η διαδικασία για την υλοποίηση του προγράμματος "Φυσική Αγωγή και Ψυχαγωγία Ατόμων με Αναπηρία" ήταν αρκετά δύσκολη και πολύπλοκη. "Χάρη στη σωστή συνεργασία και τη σκληρή δουλειά όλων, κατορθώσαμε να πετύχουμε το στόχο και το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δέχθηκε να το χρηματοδοτήσει", αναφέρει ο κ. Σκλαβούνος και συνεχίζει: "Οι γυμναστές παρακολούθησαν επιμορφωτικά σεμινάρια και όταν όλα ετοιμάστηκαν τέθηκε σε εφαρμογή. Η λειτουργία του ξεκίνησε το 2002 σε 7 Κέντρα, γρήγορα όμως το πρόγραμμα βρήκε απήχηση και μέσα σε τρία χρό-

νια φθάσαμε να έχουμε πρόγραμμα σε 98 Κέντρα".

"Στην αρχή ήταν δύσκολο και για τους γυμναστές και για τα άτομα με αναπηρία", λέει ο κ. Κώστας Σούτος, γυμναστής. "Χρειάζονταν χρόνο για να προσαρμοστούν. Όμως όλα πήγαν καλά και σήμερα το απολαμβάνουν, έχοντας πια κατανοήσει τι πρέπει να κάνουν".

Σκοπός

Σκοπός του προγράμματος είναι από τη μία να "σπάσει" το γκέτο των Κέντρων και τα παιδιά να βγουν προς τα έξω, να πάψουν δηλαδή να είναι κοινωνικά αποκλεισμένα, και από την άλλη, υπογραμμίζει ο επιστημονικός υπεύθυνος κ. Σκλαβούνος "να αποκτήσουν κίνητρα και να καταλάβουν πως μπορούν να προσφέρουν".

Εξάλλου, όπως είναι γνωστό, οι κατ' ανάγκη περιορισμοί και η απομόνωση ωθούν το άτομο σε αντικοινωνική συμπεριφορά, η οποία καθιστά αδύνατη τη συνύπαρξή τους στο κοινωνικό σύνολο. Ο γυμναστής κ. Σούτος προσθέτει: "σκοπός του προγράμματος είναι να κινητοποιήσει τα ά-

Θ.Χ.Π. Λασιθίου

Θ.Χ.Π. Λασιθίου

τομα αυτά έτσι ώστε να συνεργαστούν μεταξύ τους και συνάμα να ψυχαγωγηθούν. Και αυτό το πετυχαίνει."

Πως λειτουργεί

Οι γυμναστές ακολουθώντας τις κατευθύνσεις του προγράμματος:

Αξιολογούν τις ικανότητες των ατόμων ανάλογα με την αναπηρία, αξιολογούν την προσβασιμότητα των χώρων και εξετάζουν την πιθανότητα διαμόρφωσής τους, αξιολογούν το υπάρχον αθλητικό υλικό και την περαιτέρω αξιοποίησή του.

Ενισχύουν με νέο αθλητικό υλικό, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε κέντρου και τις δυνατότητες του προγράμματος.

Θέτουν στόχους, παρακολουθούν την πορεία του προγράμ-

ματος σε κάθε Κέντρο και παρεμβαίνουν διορθωτικά όταν χρειάζεται.

Ανάλογα με την κατηγορία αναπηρίας εφαρμόζουν προγράμματα:

- ψυχοκινητικής σε διάφορες βαθμίδες,
- απλές κινητικές δραστηριότητες,
- αθλητικές δραστηριότητες σε παιγνιώδη μορφή,
- απλές αθλητικές δραστηριότητες,
- διδαχή ατομικών και σύνθετων ατομικών αθλημάτων,
- απλά και σύνθετα ομαδικά παιχνίδια,
- εκμάθηση απλών ή σύνθετων κανονισμών,
- εκμάθηση δημοτικών χορών,
- αεροβική,
- ψυχαγωγικά παιχνίδια,
- περίπατοι.

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται από τους γυμναστές 6 ώρες την εβδομάδα (2 τρίωρα) και περιλαμβάνει αθλοπαιδιές διαφόρων ειδών για όλες τις ηλικίες (από απλούς περιπάτους και βασικές δεξιότητες μέχρι αθλήματα).

Εκδηλώσεις

Οι προσπάθειες των ατόμων με αναπηρία όμως δεν σταματούν στις ώρες των μαθημάτων. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα εξωτερικεύουν τις γνώσεις τους και τις μοιράζονται μαζί μας αποσπώντας χειροκροτήματα και θαυμασμό από όλους. Ο κατάλογος των εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν είναι μακρύς, για το λόγο αυτό θα κάνουμε μια ενδεικτική αναφορά στις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο διάστημα:

Αθλητική εκδήλωση
στο ίδρυμα για το παιδί
ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ

- Στις 19 και 20 Απριλίου, στο Ίδρυμα για το παιδί "Παμμακάριστος" στη Νέα Μάκρη Αττικής διεξήχθησαν επιτυχώς αγώνες καλαθοσφαίρισης 3Χ3 και αγώνες ποδοσφαίρου 5Χ5, στους οποίους συμμετείχαν 22 κέντρα της Περιφέρειας Αττικής και πήραν μέρος 200 άτομα.
- Με επιτυχία στέφθηκαν οι αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαρτίου στο κλειστό γυμναστήριο του Ηρακλείου "LIDO", όπου συμμετείχαν Κέντρα Ατόμων με Αναπηρία της Περιφέρειας Κρήτης με 200 άτομα.
- Ανάλογη επιτυχία γνώρισαν και οι αγώνες που έγιναν στις 23 Μαρτίου στο κλειστό γυμναστήριο του Δήμου Πυλαίας Θεσσαλονίκης με

τη συμμετοχή 17 Κέντρων ατόμων με αναπηρία της Θεσσαλονίκης που υπάγονται στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, με 300 άτομα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε η επίδειξη του Παραολυμπιακού αθλήματος "μπότσια", αλλά και οι συμβουλές που μοιράστηκαν οι ομοσπονδιακοί με τα παιδιά.

Τέλος να υπογραμμίσουμε πως το πρόγραμμα "Φυσική Αγωγή και Ψυχαγωγία Ατόμων με Αναπηρία" υλοποιείται από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης που έχει συνάψει με τα Υπουργεία Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Πολιτισμού και χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. ■

Πίνακας με τα Κέντρα που υλοποιούν πρόγρ. άθλησης και ψυχαγωγίας ατόμων με αναπηρία / περιοχή

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΚΕΝΤΡΑ ΑμεΑ (για το έτος 2004)
Νομός Αττικής	26
Βόρεια Ελλάδα	18
Ζάκυνθος	2
Ήπειρος	5
Θεσσαλονίκη	12
Ιθάκη	1
Κάλυμνος	1
Κέρκυρα	1
Κεφαλονιά	1
Κρήτη	8
Μυτιλήνη	1
Πελοπόννησος	7
Ρόδος	2
Σάμος	1
Στερεά Ελλάδα - Θεσσαλία	12

ΣΥΝΟΛΟ: 98

Η ΕΣΑΕΑ παρεμβαίνει, προτείνει, διεκδικεί...

Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης

Τα έργα που υλοποιήθηκαν στο παρελθόν και συνεχίζονται να υλοποιούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής των Κοινωνικών Πλαισίων Στήριξης είναι πολύ σημαντικά για την ανάπτυξη της χώρας μας. Οι επενδύσεις σε δομές, υποδομές, ανθρώπινο δυναμικό και υπηρεσίες είναι πολύ μεγάλες. Καθήκον όμως της ελληνικής Πολιτείας είναι να διασφαλίζει ότι όλες αυτές οι επενδύσεις διαπνέονται από το σεβασμό στην αρχή των ίσων ευκαιριών. Πρόκειται για καθήκον της Πολιτείας που απορρέει από το άρθρο 21 Παρ. 6 του αναθεωρημένου Συντάγματος, βάσει του οποίου "τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή

της χώρας". Οποιαδήποτε καταστρατήγηση ή παραβίαση αυτού του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος των ατόμων με αναπηρία μπορεί να οδηγήσει στην χρήση ενδίκων μέσων.

Η ελληνική Πολιτεία οφείλει συνεπώς να προασπίζεται αυτό το κατοχυρωμένο δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία, μέσω του σχεδιασμού για όλους, για προσβάσιμο δομημένο περιβάλλον, προσβάσιμα αγαθά και υπηρεσίες. Για αυτό τον λόγο η ΕΣΑΕΑ πρεσβεύει και διεκδικεί την οριζόντια ένταξη του κριτηρίου της προσβασιμότητας ως κριτηρίου επιλεξιμότητας στα αγαθά και τις υπηρεσίες που αφορούν στο γενικό πληθυσμό, σε όλα τα Μέτρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης, καθώς και στο υπό κατάρτιση Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007 - 2013. Η ένταξη του κριτηρίου της προσβασιμότητας

ως κριτηρίου επιλεξιμότητας θα άρει όλα τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία τόσο στο δομημένο περιβάλλον, όσο και στις παρεχόμενες υπηρεσίες παρέχοντάς τους την ευκαιρία να ενταχθούν στο ισχύον κοινωνικό σύστημα. Η διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας απαιτεί την άρση όλων των εμποδίων που υπάρχουν στο δομημένο περιβάλλον, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στην Κοινωνία της Πληροφορίας κλπ.

Επιτροπή Διαβούλευσης μεταξύ Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ασφαλιστικών ταμείων και ΕΣΑΕΑ

Η κοινωνική ασφάλιση, μέζον θέμα για τη διατήρηση

του εισοδήματος και την παροχή υποστήριξης προς τα άτομα με αναπηρία, απαιτεί ουσιαστικό διάλογο μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Τα συνολικά οριζόντια αιτήματα που κατατέθηκαν από την Ε.Σ.Α.Ε.Α. όσον αφορά στην κοινωνική ασφάλιση των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, θα τεθούν στο μικροσκόπιο της Επιτροπής Διαβούλευσης μεταξύ του Υπουργείου, των σημαντικότερων ασφαλιστικών ταμείων και της Ε.Σ.Α.Ε.Α. Σημειώνεται ότι η σύσταση της Επιτροπής προτάθηκε από την Ε.Σ.Α.Ε.Α. και μετά από συντονισμένες προσπάθειες και έντονες πιέσεις των στελεχών της ο Υπουργός Απασχόλησης υπέγραψε πρόσφατα την απόφαση της σύστασής της.

Τροποποίηση τρόπου καταβολής των προνοιακών επιδομάτων

Οι καθυστερήσεις της καταβολής των προνοιακών επιδομάτων από τις Νομαρχίες, η πολύωρη αναμονή των ατόμων με αναπηρία στις ουρές των ταχυδρομείων για το πολυπόθητο

προνοιακό τους επίδομα πρέπει να εξαλειφθούν.

Η Ε.Σ.Α.Ε.Α. πρότεινε στο Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης νέο τρόπο καταβολής των προνοιακών επιδομάτων στα άτομα με αναπηρία μέσω τραπέζης σε μηνιαία βάση παράλληλα με τη δημιουργία ενιαίου μητρώου επιδοματούχων για την εξάλειψη του φαινομένου των διπλογραφών που παρατηρείται με το ισχύον σύστημα. Η υιοθέτηση της πρότασης θα περιορίσει τα φαινόμενα έλλειψης σεβασμού προς τα άτομα με αναπηρία.

Παρεμβάσεις ΕΣΑΕΑ επί του Σχεδίου Νόμου για το Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Νέα προσέγγιση του Συστήματος Υγείας επιχειρήθηκε με το Σχέδιο Νόμου για το Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το νέο αυτό πλαίσιο που αφορά στην οργανωτική δομή του συστήματος υγείας και διαμορφώνει νέες διαδικασίες λήψης αποφάσεων για θέματα που αφορούν ένα πολύτιμο

κοινωνικό αγαθό, αυτό της υγείας και της κοινωνικής αλληλεγγύης, δεν μπορεί παρά να συνάδει με τη νέα προσέγγιση για την αναπηρία.

Αυτονόητες λοιπόν οι παρεμβάσεις της Ε.Σ.Α.Ε.Α. για τη θεσμική της εκπροσώπηση στα νέα όργανα του Συστήματος Υγείας όπως τα Διοικητικά Συμβούλια των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας. Αυτονόητος και ο έντονος προβληματισμός και επί της ουσίας η διαφωνία των ατόμων με αναπηρία σχετικά με τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του Νόμου, βάσει των οποίων απελευθερώνονται ουσιαστικά οι δομές της αποϊδρυματοποίησης και η δημιουργία των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, επιτρέποντας ουσιαστικά και τυπικά την εμπορική δραστηριότητα σε αυτό τον εξαιρετικά ευαίσθητο κοινωνικά χώρο.

Σημαντική δε, η εκπροσώπηση των εργαζομένων της οικείας μονάδας κοινωνικής φροντίδας στο Διοικητικό Συμβούλιο των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας που οφείλεται σε πρόταση που κατέθεσε η Συνομοσπονδία.

Διασφάλιση εύρυθμης λειτουργίας του Ν.2643/98

Προτάσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Ν.2643/98 ζητούν υλοποίηση εδώ και χρόνια, μεταξύ των οποίων η στελέχωση όλων των επιτροπών του άρθρου 9 με μόνιμο και εξειδικευμένο προσωπικό και η στέγασή τους σε προσβάσιμους χώρους.

Όσον αφορά στην εξέλιξη των διαδικασιών της προκήρυξης του Ν.2643/98, που η υποβολή των αιτήσεων έληξε στις 7 Φεβρουαρίου 2005, αυτή τη στιγμή ολοκληρώνεται η μοριοδότησή τους.

Βασική θέση της ΕΣΑΕΑ για την επίσπευση τόσο των διαδικασιών της μοριοδότησης όσο και για την εξεύρεση περισσότερων προστατευόμενων θέσεων εργασίας ήταν η άμεση λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής του Νόμου, που επιτέλους έγινε πραγματικότητα τον περασμένο Μάιο.

Εφαρμογή Προεδρικού Διατάγματος για τη μετατροπή συμβάσεων από ορισμένου σε

αορίστου χρόνου

Η ΕΣΑΕΑ διεκδίκησε και πέτυχε τη συμπερίληψη ειδικής διάταξης για τα άτομα με αναπηρία στο Προεδρικό Διάταγμα που αφορούσε στη μετατροπή των συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου. Στο Διάταγμα συμπεριλήφθηκαν και εργαζόμενοι με αναπηρία στις Δημοτικές Επιχειρήσεις μέσω των επιδοτούμενων προγραμμάτων σε όλους γνωστά ως 3 + 1. Τεράστιο όμως το μέγεθος των δυσκολιών και εκατοντάδες οι καταγγελίες των εργαζομένων με αναπηρία για Δήμους που αρνούταν να εφαρμόσουν το Προεδρικό Διάταγμα και για διοικητικούς υπαλλήλους των Δήμων που απέστειλαν φακέλους προς το Α.Σ.Ε.Π. με ελλιπή στοιχεία και που είχαν ρατσιστική συμπεριφορά σε βάρος των εργαζομένων με αναπηρία.

Άδειες υπαίθριου εμπορίου και λαϊκών αγορών στα άτομα με αναπηρία

Η ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας σε μια εποχή που η ανεργία αυξάνει με επιταχυνόμενους ρυθμούς απαιτεί την λήψη γενικών νομοθετικών μέτρων βελτίωσης της απα-

σκολισιμότητας τους.

Η Ε.Σ.Α.Ε.Α., με αφορμή το νέο Σχέδιο Νόμο που σύντομα θα κατατεθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης στη Βουλή, προτείνει την αύξηση του ποσοστού των αδειών υπαίθριου εμπορίου και λαϊκών αγορών στα άτομα με αναπηρία με τη συμμετοχή εκπροσώπων τους στις αρμόδιες νομαρχιακές επιτροπές για την χορήγηση του.

Εξασφάλιση θέσεων στάθμευσης στο πάρκινγκ Ρ2 του αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος

Η επιτροπή προσβασιμότητας του Υπουργείου Μεταφορών, στην οποία η ΕΣΑΕΑ εκπροσωπείται από τον Γενικό Γραμματέα της κ. Αρ. Παναγιώτη, πραγματοποίησε συνάντηση με τη διεύθυνση του αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος.

Αποτέλεσμα της συνάντησης αυτής ήταν η εξασφάλιση θέσεων στάθμευσης μακράς διάρκειας για τα άτομα με αναπηρία στο χώρο στάθμευσης μικρής διάρκειας Ρ2 του αεροδρομίου. Επισημαίνεται ότι οι τιμές στάθμευσης στο πάρκινγκ Ρ2 αντιστοιχούν στις τιμές του πάρκινγκ μεγάλης διάρκειας.

Θ.Α. ■

Η νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρίες

Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου

Επιμέλεια: Π. Νάσκου - Περράκη, Μ. Γάκη

Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα

Η έκδοση του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου "Η νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρίες" αφορά στην πλήρη συλλογή και κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τα άτομα με αναπηρία.

Το συγκεντρωμένο υλικό μάς δίνει την ευκαιρία για μια πλήρη αποτίμηση του πολυσχιδούς μέχρι σήμερα αντιστοίχου νομοθετικού έργου σε εθνικό, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο και παράλληλα μάς επιτρέπει να αξιολογήσουμε το δρόμο που διήνυσε η προσπάθεια για ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία και τις αντιλήψεις που επικράτησαν, να εντοπίσουμε τα υπάρχοντα κενά και κυρίως να διαβλέψουμε τις αναδυόμενες νέες τάσεις στην όλη πολιτική για τα άτομα με αναπηρία.

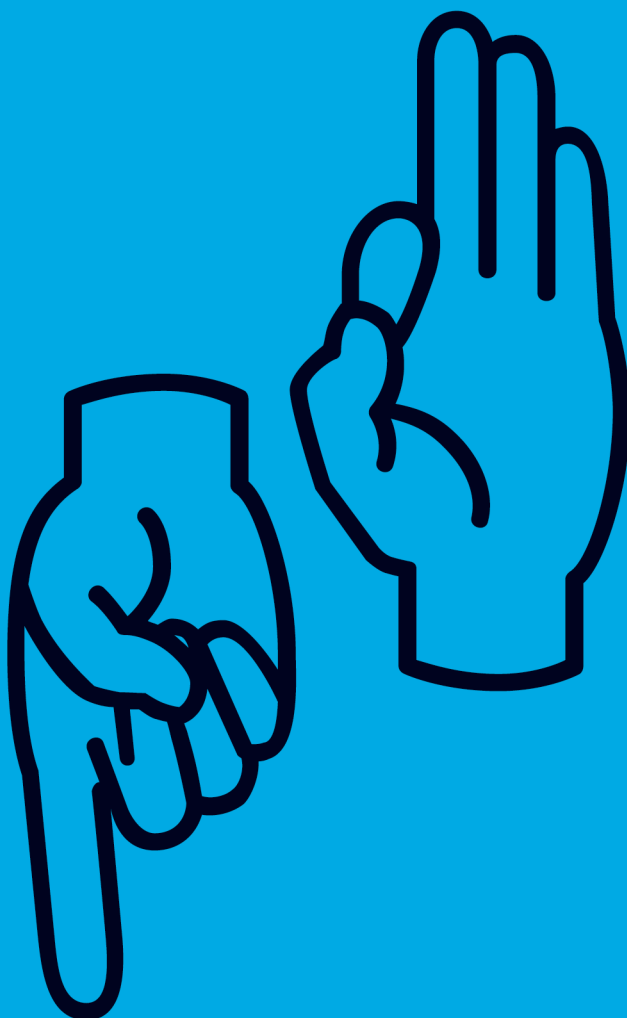
Είναι σαφές ότι το πολυσχιδές και ετερόκλητο των ρυθμίσεων δεν μπορεί να αναγινώσκεται πλέον με απλή αναφορά στην έννοια της προστασίας των ατόμων με αναπηρία. Μια νέα αντίληψη, κυρίως με τη συνεισφορά της κοινοτικής νομοθεσίας, τείνει να επικρατήσει που είναι όλο και περισσότερο διάχυτη στις νεότερες ρυθμίσεις.

Βάσει της νέας αυτής αντίληψης, το ζήτημα των ατόμων με αναπηρία εντάσσεται πλέον στο γενικότερο πρόβλημα κατά του κοινωνικού αποκλεισμού και με τη σειρά της η πολιτική για την κοινωνική ένταξη αντιμετωπίζεται ως μέρος της γενικότερης πολιτικής για βιώσιμη ανάπτυξη. Η γενική αυτή πολιτική ένταξης επιδιώκει να επιβάλλει ένα ισχυρό ιδεολογικό υπόβαθρο σύμφωνα με το οποίο δεν μπορεί να υπάρξει λειτουργία της δημοκρατίας χωρίς την ουσιαστική διασφάλιση των βασικών ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, και για τα άτομα εκείνα τα οποία η αναπηρία τους τα εμποδίζει να τα ασκήσουν.

Επίσης, το συγκεκριμένο έργο "Η νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρίες" αποτελεί ένα χρήσιμο και εύχρηστο οδηγό για κάθε αναγνώστη, νομικό ή μη, για την ταχεία και άμεση ενημέρωσή του σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τη νομική κατάσταση των ατόμων με αναπηρία.

Η διάρθρωση της ύλης διευκολύνει τη θεματική συγκρότηση και την αναζήτηση των νομοθετικών πράξεων από τον αναγνώστη. Ειδικότερα, το έργο διαιρείται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται οι διεθνείς πράξεις, στη δεύτερη οι κοινοτικές πράξεις και στην τρίτη ενότητα περιλαμβάνεται η εθνική μας νομοθεσία. Για την λειτουργικότητα του έργου η ύλη είναι κατανοητή σε διάφορες θεματικές ενότητες (εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κλπ.), ώστε ο χρήστης να επισημαίνει με ευχέρεια και συντομία τις διατάξεις που ρυθμίζουν το θέμα που τον απασχολεί.

Καθηγητής Ιωάννης Δ. Κουκιάδης

Ειδικά προγράμματα με επιπλέον προνόμια για τα ΑμεΑ

Τα άτομα με αναπηρία αξίζουν και ιδιαίτερα προνόμια. Γι' αυτό η TIM δημιούργησε προγράμματα ειδικά σχεδιασμένα για να τους προσφέρουν περισσότερες δυνατότητες επικοινωνίας:

- Υπηρεσία αυτόματης μετάφρασης των SMS σε φωνή, για τα ΑμεΑ με προβλήματα όρασης.
- 60 SMS δωρεάν το μήνα, για τα ΑμεΑ με προβλήματα ακοής.

Τα ΑμεΑ συνδρομητές της TIM απολαμβάνουν ακόμα έκπτωση 7% στον μηνιαίο λογαριασμό, μεγαλύτερη επιδότηση (20€ επιπλέον), αλλά και χαμηλότερο πάγιο 2ου χρόνου, σε συγκεκριμένα προγράμματα. Γιατί η φροντίδα είναι μια αίσθηση που ξεπερνάει όλα τα προβλήματα.

Για περισσότερες πληροφορίες: 210 5238961 (ΕΣΑΕΑ)

Δεν υπάρχουν όρια.

Η επικοινωνία
γίνεται καλύτερη!

tp

ΦΡΟΝΤΙΔΑ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Ε.Σ.Α.Ε.Α. σε συνεργασία με την εταιρία τηλεπικοινωνιών TelePassport, σας προσφέρει το πρωτοποριακό πρόγραμμα «**ΤΡ Φροντίδα και Επικοινωνία**». Τώρα, η επικοινωνία γίνεται καλύτερη. Γιατί με το «**ΤΡ Φροντίδα και Επικοινωνία**» όλοι εσείς, τα μέλη, οι φίλοι, αδέρφια και οι υποστηρικτές της Ε.Σ.Α.Ε.Α. έχετε τη δυνατότητα να απολαμβάνετε ποιοτικές τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες από την TelePassport με τις χαμηλότερες τιμές της αγοράς. Παράλληλα συνεισφέρετε και στηρίζετε καθημερινά τη συνομοσπονδία μας, αφού μέρος των εσόδων από τις κλήσεις σας προσφέρεται από την TelePassport στην Ε.Σ.Α.Ε.Α. και στους φορείς - μέλη της.

Γιατί να εγγραφείτε τώρα στο πρόγραμμα

Ε.Σ.Α.Ε.Α. - TelePassport "ΦΡΟΝΤΙΔΑ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ";

- Τηλεφωνείτε με τις χαμηλότερες τιμές της αγοράς μειώνοντας τον τηλεφωνικό σας λογαριασμό, έως και **40%**!
- Αποκλειστικά και μόνο τα μέλη της Ε.Σ.Α.Ε.Α. κερδίζουν **ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ**, στις ήδη χαμηλές χρεώσεις του τιμοκαταλόγου της TelePassport: **2%** στις αστικές κλήσεις και **6%** στις υπεραστικές, διεθνείς και κλήσεις προς κινητά!
- Ενισχύετε, βοηθάτε και στηρίζετε την Ε.Σ.Α.Ε.Α. αφού μέρος των εσόδων από τις τηλεφωνικές σας κλήσεις, προσφέρεται από την TelePassport στη συνομοσπονδία και στους φορείς - μέλη της.

Ενημερωθείτε για το πρόγραμμα
"ΦΡΟΝΤΙΔΑ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ"
καλώντας στο 210 5238961

Για τις υπηρεσίες της TelePassport
καλέστε στο 13899 χωρίς χρέωση
www.telepassport.gr

TelePassport®
TELECOMMUNICATIONS

Mas συνδέουν νοήλα